

Malezya Üлке Raporu

Ağustos 2014

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER.....	1
MALEZYA GENEL GÖRÜNÜM.....	2
Temel Sosyal ve Ekonomik Göstergeler	2
Ülkenin Kısa Tarihçesi	3
Siyasi ve İdari Yapı.....	3
Üyesi Olduğu Uluslararası Kuruluşlar	4
DEMOGRAFI VE İŞ GÜCÜ YAPISI	5
Nüfus ve Nüfus Dağılımı.....	5
İşgücü Özellikleri	6
Ekonomik Yapı	6
Ekonomik Performans Değerlendirmesi	7
Ekonomide Geleceğe Yönelik Beklentiler.....	8
Onuncu Kalkınma Planı (2011-2015)	9
EKONOMİDE ÖNE ÇIKAN SEKTÖRLER.....	9
GSYİH'nin Sektörel Dağılımı.....	9
SEKTÖRLER	10
Tarım.....	10
Sanayi.....	10
Hizmetler.....	10
Turizm.....	11
Enerji.....	11
İnşaat.....	11
Ulaştırma.....	11
DIŞ TİCARET.....	12
İhracat.....	12
İhracatında Başlıca Ülkeler (milyon dolar).....	13
İhraç Ettiği Başlıca Ürünler	13
İthalat.....	14
Başlıca Ülkeler İtibarı ile İthalat	14
İthal Ettiği Başlıca Ürünler (Milyon Dolar).....	14
Malezya'nın Türkiye ile Ticareti.....	19
Türkiye'nin Malezya'ya İhracatındaki Ürünler	20
Türkiye'nin Malezya'dan İthalatı	20
YATIRIM İLİŞKİLERİ.....	26
Türkiye'deki Malezya Yatırımları	30
Malezya'daki Türk Yatırımları	30
Serbest Ticaret Anlaşmaları (STA'lar)	31
Malezya-Türkiye Arasındaki Anlaşma ve Protokoller.....	32
İki Ülke Arasındaki Ticaretle Yaşanan Sorunlar	33
İki Ülke Arasındaki Mütteahhitlik İlişkileri.....	33
TÜRK – MALEZYA İŞ KONSEYİ.....	34
DEİK İLETİŞİM:	36

Malezya Genel Görünüm

Temel Sosyal ve Ekonomik Göstergeler

Nüfus	29.628.392 (Temmuz 2013 tahmini)
Dil	Malayca (resmi dil), Çince, İngilizce, Tamil
Din	İslam %60.4, Budizm %19.2, Hristiyan %9.1, Hinduizm %6., Konfüçyanizm/ Taoizm ve diğer Çin dinleri %2.6
Başkent	Kuala Lumpur
Yönetim Şekli	Federatif Anayasal Monarşi
Yüzölçümü	330,252 km ²
Zaman Dilimi	GMT+ 8
Etnik Yapı	Bumiputera %67,4, Çin% 24.6, Hint% 7.1, ve diğerleri
Devlet Başkanı:	Abdülhalim Muazzam Şah
Başbakan:	Najib bin Tun Haji Abdul Razak
Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (Milyar Dolar)	328.6
Cari Denge (Milyar Dolar):	19.557 (imf.org)

Temel Ekonomik Göstergeler

	2008 ^a	2009 ^a	2010 ^a	2011 ^a	2012 ^a	2013 ^b	2014 ^b
GSYİH (milyar ABD\$)	231.0	202.3	247.5	289.0	304.7	328.6	362.9
GSYİH (milyar M\$ (Malezya Doları))	769.9	712.9	797.3	881,078	937,534	1,000.128	1,077.9
Reel GSYİH büyüme oranı (%)	4.8	-1.7	7.4	5.1	5.6	4.4	5.2
Enflasyon (% tüketici fiyatları)	4.5	1.0	2.1	3.0	1.2	2.4	2.7

Nüfus (milyon)	27,5	28	28,5	28,9	29,4	29,9	30,4
Satın alma paritesine göre kişi başı gelir (\$)	14,542.478	14,168.635	15,112.545	16,008.992	16,922.374	17,775.704	18,752.920
İhracat (fob, milyar ABD\$)	199,222	158,058	198,954	227,646	225,853 ^c	234,770	259,190
İthalat (fob, milyar ABD\$)	-148,391	-117,327	-157,283	-179,241	-181,562 ^c	-194,852	-218,332
Döviz kuru RM:ABD\$	3.46	3.42	3.08	3.18	3.06	3.00	2.92
Cari İşlemler Dengesi (milyar ABD\$)	39.439	31,421	27,345	31.735	19.417	19.557	19.971

Kaynak: İBP

a: gerçekleşen b EIU Tahmini

2012 yılında büyüme, hükümetin beklentilerini (%5-6) karşılamış ve %5,6 olarak gerçekleşmiştir. Aynı yıl kişi başına düşen GSYİH nin 10,000 dolar civarına, satın alma paritesine göre kişi başına düşen gelirin ise 17,460 dolara çıktığı görülmüştür.

2012 yılında %1,2 olan tüketici fiyatı enflasyonunun 2013 yılında ortalama %1,9, 2014 yılında %2 olması beklenmektedir. Ringgit'in dolar karşısında beklenen düzenli değer artışı enflasyonu kontrol altında tutacaktır. 2015-2017 arasında iç talebin güçlenmesi ve global emtia fiyatlarındaki artışın etkileriyle enflasyonun yükselerek yıllık ortalama %3,2 civarında gerçekleşmesi beklenmektedir.

Ülkenin Kısa Tarihçesi

Malezya'da, i.Ö. I. yüzyılda, Çin ve Hindistan ile olan güçlü ticaret bağları sebebiyle bir Hindu-Budist dönemi yaşanmıştır. XIII. yüzyılda ise Arap ve Hint tacirlerinin etkisi ile İslam dini yayılmış ve Malezya'yı o dönemde yönetenlerin İslam dinini seçmeleri nedeni ile Malaylar arasında İslam dini yerleşmiştir. 1511 yılında Portekizliler, 1641'de Hollandalılar, 1824 yılında ise İngilizler ülkeyi sömürgeleri haline getirmişlerdir.

XVIII. ve XIX. yüzyıllarda, Britanya'nın egemenliğinde olan Malezya, II. Dünya Savaşı sırasında Japonya tarafından işgal edilmiştir. Britanya'nın egemenliğindeki Malay bölgeleri 'Malay Federasyonu' adı altında 1948 yılında birleşmişlerdir. Malay Federasyonu, 1957 yılında Britanya'dan bağımsızlığını kazanmıştır. 1961'de Malezya Başbakanı Abdurrahman Güneydoğu Asya'daki İngiliz kolonilerinin bir federasyon halinde birleşmesi fikrini ortaya attı. Bu federasyona Malezya, Singapur, Saravak, Sabah ve Brunei sultanlıklarının katılımı planlanmıştır. İngiltere, Japonya, Avustralya, Yeni Zelanda ve ABD'nin desteğiyle 16 Eylül 1963'te federasyon kuruldu. Federal devlete Brunei Sultanlığı dışında bahsi geçen bütün devletler katıldı. Yeni federasyon Malaysia (Büyük Malezya) diye adlandırıldı. 1965 yılında Singapur federasyondan ayrıldı.

Siyasi ve İdari Yapı

Malezya, Federal Anayasal Monarşi'ye dayalı parlamenter demokrasi sistemiyle yönetilmektedir. 13 Eyalet (Johor, Kedah, Kelantan, Malaka, Negeri Sembilan, Pahang, Perak, Perlis, Pulau Pinang, Sabah, Sarawak, Selangor ve Terengganu) ve 3 federal bölgeden (Kuala Lumpur, Labuan, Putrajaya) oluşmaktadır. Eyaletlerin on biri Malezya yarımadasında ve ikisi Borneo Adasında yer almaktadır.

Hükümetin sembolik olarak başı "Yang di-Pertuan Agong" denilen Kraldır. Kralın yetkileri semboliktir. Dokuz eyalette bulunan sultanların kendi aralarından seçtikleri sultan, 5 yıl süreyle Malezya Kralı

olmaktadır. Aralık 2011’de yapılan seçimle Malezya’nın 14.Kralı Sultan Abdülhalim Muazzam Şah olmuştur.

Üyesi Olduğu Uluslararası Kuruluşlar

Kısaltma	KURULUŞUN ADI	
ADB	Asian Development Bank	Asya Kalkınma Bankası
APEC	Asia-Pacific Economic Cooperation	Asya Pasifik Ekonomik İşbirliği Forumu
APT	Asia Pacific Telecommunity	Asya Pasifik Telekomünikasyon Birliği
ARF	Asean Regional Forum	Asean Bölgesel Forum
ASEAN	Association of Southeast Asian Nations	Güneydoğu Asya Uluslar Birliği
BIS	Bank for International Settlements	Uluslararası Ödemeler Bankası
CP	Colombo Plan	Colombo Planı
D8	Developing 8	8 Gelişmekte Olan Ülkeler
EAS	East Asia Summit	Doğu Asya Zirvesi
FAO	Food and Agriculture Organization of the United Nations	Gıda ve Tarım Örgütü
G-77	Group of 77 at the United Nations	Birleşmiş Milletler 77 Grubu
IAEA	International Atomic Energy Agency	Uluslararası Atomik Enerji Kurumu
IBRD	International Bank for Reconstruction and Development	Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankası
ICAO	International Civil Aviation Organization	Uluslararası Sivil Havacılık Organizasyonu
ICC	International Criminal Court	Uluslararası Ceza Mahkemesi
ICRM	International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies	Uluslararası Kızıllaç ve Kızılay Dernekleri Federasyonu
IDA	International Development Association	Uluslararası Kalkınma Birliği
IFAD	International Fund for Agricultural Development	Uluslararası Tarımsal Kalkınma Fonu
IFC	International Finance Corporation	Uluslararası Finans Kurumu
IFRCS	International of Red Cross and Red Crescent	Uluslararası Kızıllaç ve Kızılay Dernekleri Fedarasyonu
ILO	International Labour Organisation	Uluslararası Çalışma Örgütü
IMF	International Monetary Fund	Uluslararası Para Fonu
IMO	International Maritime Organisation	Uluslararası Denizcilik Örgütü
IMSO	International Mobile Satellite Organization	Uluslararası Mobil Uydu Örgütü
INTERPOL	International Criminal Police Organisation	Uluslararası Kriminal Polis Teşkilatı
IOC	Intergovernmental Oceanographic Commission	Hükümetlerarası Oşinografi Komisyonu
IPU	Inter-Parliamentary Union	Parlamentolar Arası Birlik
ISO	International Organisation for Standardisation	Uluslararası Standartlar Teşkilatı
ITSO	International Telecommunications Satellite Organization	Uluslararası Telekomünikasyon ve Uydu Örgütü
ITU	International Telecommunications Union	Uluslararası Telekomünikasyon Birliği
MIGA	Multilateral Investment Guarantee Agency	Çok Taraflı Yatırım Garantisi Ajansı
NAM	Non Aligned Movement	Bağlantısız Ülkeler Hareketi
OIC	Organization of the Islamic Cooperation	İslam İşbirliği Teşkilatı
OPCW	Organisation for the Prohibition of Chemical	Kimyasal Silahların Yasaklanması

	Weapons	Örgütü
PCA	Permanent Court of Arbitration	Tahkim Daimi Mahkemesi
PIF	Pacific Islands Forum	Pasifik Adaları Forumu
UN	United Nations	Birleşmiş Milletler
UNCTAD	United Nations Conference on Trade and Development	Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation	Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü
UNIDO	United Nations Industrial Development Organisation	Birleşmiş Milletler Sınai Kalkınma Örgütü
UNMIS	United Nations Integrated Mission	
UNWTO	United Nations World Tourism Organization	Birleşmiş Milletler Dünya Turizm Örgütü
UPU	Universal Postal Union	Dünya Posta Birliği
WCO	World Customs Organization	Dünya Gümrük Örgütü
WFTU	World Federation of Trade Unions	Dünya İşçi Sendikaları Federasyonu
WHO	World Health Organisation	Dünya Sağlık Örgütü
WIPO	World Intellectual Property Organization	Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü
WMO	World Meteorological Organisation	Dünya Meteoroloji Örgütü
WTO	World Trade Organization	Dünya Ticaret Örgütü

Demografi ve İş Gücü Yapısı

Nüfus ve Nüfus Dağılımı

Malezya'da etnik dağılıma bakıldığında Bumiputera nüfusun %67,4'ünü oluştururken, Çinliler %24,6'sını ve Hindular da %7,3'ünü oluşturmaktadır. Nüfusunu çoğunluğunu oluşturan Bumiputralar Malezya'nın gerçek sahipleri olarak nitelendirilir. Bumiputralar Malezya'da birinci sınıf vatandaşlık statüsündedir. Vergi indirimlerinden yararlanır, üniversiteye sınavsız girebilirler. Bumiputralar diğer etnik gruplara göre bu gibi inisiyatiflere sahiplerdir. Ülkede yaşayan azınlıklar Bumiputra olamaz.

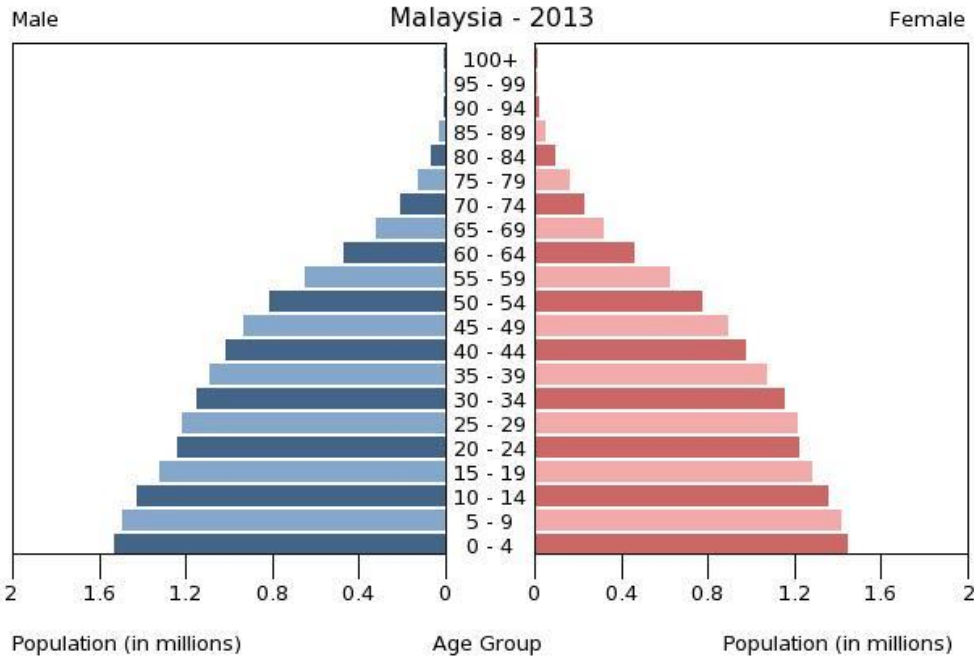
İstatistik kurumu verilerine göre 2013 yılı Malezya'nın nüfusu 29,6 milyondur. Nüfusun %5'i 65 yaşın üzerinde iken %27'si 15 yaşın altındadır. Büyük bir çoğunluğu çalışma yaşında olan kalan kısmı ise, nüfusun %67'sini oluşturmaktadır. 2000'lerde nüfusun %62'lik bölümü şehirlerde yaşarken bu oran 2010 yılında %71'e ulaşmıştır. Açıklanan istatistiklere göre 2010 ile 2015 yılları arası kentleşmenin yıllık artış oranı %2,49 olarak tahmin edilmiştir.¹

Tablo: Malezya 2006 – 2016 Nüfus Verileri ve Tahminleri

Nüfus (milyon)	2006	2011	2016(Tahmin)
Erkek	13.5	14.4	15.8
Kadın	13.3	14.2	15.7
Toplam	26.8	28.6	31.5

Kaynak : The Economist Intelligence Unit Malaysia Country Forecast

¹ www.ibp.gov.tr

İşgücü Özellikleri

Malezya genel olarak tarımsal üretim için vasıfsız, yüksek teknoloji üretimi için vasıflı işgücü yetersizliği çeken bir ülkedir. Bu nedenle genellikle işsizlik oranı oldukça düşüktür. Ancak Asya Finansal Krizi ülkedeki işgücü piyasasını da derinden etkilemiş, 1997 yılında % 2.4 olan işsizlik oranı 2001 yılında % 3.6 olarak gerçekleşmiştir. Ancak Malezya otoriteleri % 4 ve altındaki işsizlik oranlarını işsizlik sorunu olmadığı biçiminde kabul etmektedir ve işsizliğin yükselmeye başladığı dönemlerde genellikle Endonezya ve Hindistan gibi bölge ülkelerinden Malezya'ya çalışmaya gelen kaçak işçileri sınır dışı ederek bu sorunu çözmeye çalışmaktadır.²

İstihdam / İşgücü İstatistikleri	2011	2012	2013 *	2014 *
Nüfus	28,600	29,179	29.628	29,900
İşgücü (milyon kişi)	12,6	13,11	13,6	14,1
İşsizlik oranı (%)	3,1	3,0	3,0	3,1

Kaynak: EIU
2013*, 2014* tahmini veriler

Ekonomik Yapı

Temel Ekonomik Göstergeler	2011	2012	2013*
GSYİH (Milyar ABD \$)	289.0	304.7	328.6
* Kişi Başı GSYİH (ABD \$)	9,941.286	10,304.173	10,945.888
GSYİH Artışı	5.1	5.6	4.8
Tüketici Fiyat Enflasyonu	3.0	1.2	2.4
İhracat (Milyon ABD \$)	227.646	225.853 ^c	234.770
İthalat (Milyon ABD \$)	-179.241	-181.562	-194,852
Cari İşlemler Dengesi (Milyon ABD \$)	31.735	19.417	19.557

*Kişi Başı GSYİH verileri cari fiyatlara göre verilmiştir.

² <http://www.essiad.org.tr/images2/img/4332/File/%C3%9Cİke%20Raporlar%C4%B1/Malezya.pdf>

Malezya ekonomisi hizmetler sektörünün hakimiyetindedir. 2012 yılında hizmetler sektörünün nominal GSYİH içindeki payı %48,3 oranında gerçekleşmiştir. Malezya aynı zamanda bazı tarım ürünleri ile dünya pazarlarında hakim durumdadır. Dünyanın önemli kauçuk üreticilerinden birisidir ve dünyanın ikinci büyük palm yağı üreticisidir. Palm yağı üretimi 2012 yılında 19,4 milyon tona ulaşmış ve Malezya dünya palm yağı üretiminin %39'unu ve dünya ihracatının %44'ünü gerçekleştirmiştir.³

En önemli ihracatı Elektronik ürünler üzerinedir. Fakat bu üretimler ağırlıklı olarak ithal ara mallara bağımlıdır. Malezya elektronik ürünlerin üretimini ve ihracatını desteklemektedir. Bu nedenle elektronik ürünlerin çok büyük oranda ihracat amaçlı üretilmesi, küresel talepteki dalgalanmalara karşı sanayiye hassas bir duruma sokmuştur.

Daha önceleri ekonomik büyüme ve gelişmesi madeni ve tarımsal ürünlere bağlı olan Malezya; son 20 yılda hızla sanayileşmiş ve sanayi sektörünün GSYİH'daki payı 2011 yılı ilk çeyreği itibariyle %27.9' a ulaşmıştır. Hizmet sektörü ise %48.2'lik oranı ile GSYİH'daki en önemli payı almaktadır.

Ekonomik Performans Değerlendirmesi

GSYH Yıllık Gelişmeler	2010	2011	2012	2013
GSYH Yıllık Büyüme Yüzde (%)	7.4	5.1	5.6	4.4
GSYH (Milyar \$)	247.5	289.0	304.7	328.6

Kaynak: IMF

	2009	2010	2011	2012	2013
Enflasyon	0,6	1,71	3,20	1,70	2,2
Enflasyon, TÜFE	0.597	1.720	3.174	1.664	2.200

Kaynak: EIU

	2011	2012	2013	2014
İşsizlik Oranları	3,1	3,0	3,0	3,1
Toplam İşsizlik	395.800	382.900	396.300	407.100*

Kaynak: EIU , <http://www.tradingeconomics.com>

Malezya ekonomisi 2008 yılında, küresel finansal krize ve dünya ekonomisindeki hızlı düşüşe rağmen, %4.6'lık büyüme kaydetmiştir. 2009 yılında ise; ülke ekonomisinde krize bağlı olarak beklenen %4-5 oranlarındaki küçülmenin aksine %1.7 oranında bir gerileme yaşanmıştır. 2010 yılında %7.4 , 2011 yılında %5,1 oranında, 2012 yılında ise 5,6 oranında istikrarlı büyümeler yaşamıştır. 2013 yılı sonunda bu büyüme oranının önceki üç yıla göre bir düşüş yaşadığı görülmüş ve %4,4 olarak gerçekleşmiştir.

Enflasyon oranı, 2010 yılında %2.2 oranında gerçekleşirken, işsizlik oranı %3.2 olarak açıklanmıştır. Ülkedeki uluslararası rezervler 2010 yıl sonunda 106.5 Milyar dolar iken 2011 yılı Kasım ayı sonu itibariyle 135 Milyar dolara ulaşmıştır.

Malezya hükümetinin uyguladığı etkin ekonomi politikaları, yaratılan düşük riskli ve istikrarlı politik ortam, ülkede gerçekleştirilen kaliteli yatırımlar ve küresel finans krizi döneminde faaliyete geçirilen teşvik paketleri ülke ekonomisini dünya ülkeleri arasındaki sıralamada yerini korumasına ve hatta ilerleme kaydetmesine yardımcı olmuştur. Son olarak Başbakan Najib Razak tarafından açıklanan ve ülkeyi 2020 yılı itibariyle yüksek gelirli ülke seviyesine getirmeyi amaçlayan yeni ekonomik modelin

³ www.ibp.gov.tr

(10. Ekonomik Dönüşüm Programı 2010-2020) Malezya ekonomisinin gelişmesinde büyük etkisi olmuştur.

Ekonomide Geleceğe Yönelik Beklentiler

	2013 ^b	2014 ^b	2015 ^b
Gerçek GSYH Büyümesi	4,8	5,0	5,1
TÜFE (ortalama)	2,2	2,4	2,6
TÜFE (bitiş periyodu)	2,2	2,4	2,6
Genel hükümet dengesi (GSYH'nin %si)	-4.017	-3.693	-3.566
İhracat (% değişim)	7.192	6.854	6.749
İthalat (% değişim)	6.421	7.017	7.106
Cari denge (ABD\$ milyar)	19.557	19.971	19.259
Cari denge (GSYH yüzdesi)	5,9	5,6	5,0
Dış borç (yıl sonu; ABD\$milyar)	106.3	117.0	128.7
Döviz Kuru (Bt:\$, yıl sonu)	3,28	2,89	2,86

Kaynak: IMF veritabanı

Malezya'da son 30 yıldır uygulanmış olan ekonomi paketleri değişen uluslararası pazar koşulları ve politikaları sebebiyle bu paketlerden beklenen verimin alınamamasına neden olmuştur. Ülke gelişmişliğini her kesime yayma, uzun soluklu ekonomik gelişimin temellerini atma ve gelişmiş ülke seviyesine çıkmak için "Vizyon 2020" hedeflerini oluşturmuştur. Bu hedeflere ulaşabilmek için köklü ve radikal değişimlere olan ihtiyaç gündeme getirilmiştir.

Bu modelin temel amacı sürdürülebilirlik, yüksek gelir ve kapsamlılıktır. Bu amaçlara ulaşmak için 4 program geliştirmiştir. Bunlar ;

- 1. Malaysia – People First ve Performance Now:** Halkın bir bütün olarak karşılaşılabilecek zorlukları birlikte göğüs germesini sağlayacak sosyal programdır. Malezya'nın çoklu ırk sisteminde (Çinli, Hintli ve Maley) tek bir bilincin oluşturulması amacını taşır.
- 2. Hükümet Dönüşüm Programı:** Kamu hizmetlerinin geliştirme projesidir. Kamuda bürokrasiyi azaltma ve elektronik devlete geçiş amacını taşır.
- 3. Ekonomik Dönüşüm Programı:** Yeni ekonomik modele ulaşmada kullanılacak olan ekonomik reform programıdır.
- 4. 10. Malezya Planı:** 2011 – 2015 yıllarını kapsayan makroekonomik büyüme planıdır.

Malezya bu programlarla kişi başına düşen milli gelirin 17.000 dolara çıkmasını, ekonomik kalkınmanın gelecek nesillerin yaşam koşullarının zarar görmemesini ve oluşacak ekonomik kalkınmadan halkın tamamının faydalanmasını arzulamaktadır.

Malezya bu reformlarla yatırımları yükseltmeyi, 2020' ye kadar olan süreçte büyüme oranının ortalama %6,5 'e çıkartmayı hedeflemektedir. Bu nedenle özel sektörü canlandırmak, rekabetçi bir iç ekonomi yaratmak, saydam ve pazar odaklı uygulamaları hayata geçirmeyi istemektedir.

Onuncu Kalkınma Planı (2011-2015)

2011 – 2015 yıllarını kapsayacak olan 10. Malezya Kalkınma Planının teması; “Ekonomik Refah ve Sosyal Adalete Doğru” olarak belirlenmiştir.

2011 – 2015 yılları arasında dünya ekomisinde %4.5 büyüme beklenirken bu büyüme yükselen pazarlarda ve gelişmekte olan ekonomiler ile ileri kalkınmış ülkelerde sırasıyla %6.6 ve %2.4 beklenmektedir. 10 uncu Kalkınma Planı ile verimlilik, rekabet ve inovasyonu teşvik eden bir ortam yaratılarak, yıllık ortalama %6’lık büyüme ve 38,845 RM’lik kişi başına düşen gelir hedeflenirken, istihdamın %2.4 artarak 13.2 Milyon kişiye yükselmesi, işsizliğin ise %3.1 seviyesine gerilemesi beklenmektedir. Hali hazırda istihdam edilen işgücünün sadece %28 lik bölümü kalifiyeli işgücünü oluşturmaktadır. Program ile 2015 yılında bu oranın %33 e, 2020 yılında ise %50 seviyesine kadar çıkarılması hedeflenmektedir.

Bu bağlamda, büyümeyi sürekli kılmının yanı sıra verimliliği, rekabetçi ve yenilikçiliği destekleyecek bir iş ortamının yaratılması için gerekli alt yapının yaratılması, katma değeri yüksek ürün ve hizmetlerin üretimi ile ortaya çıkan refahın sosyal adalete uygun bir şekilde topluma yansıtılmasını amaçlayan 10 uncu Kalkınma Planı, 10 ana başlıktan oluşmaktadır. Bunlar;

İçte teşvik edici, dışarıya karşı ise farkındalık yaratıcı politikalar izlemek,
Ülkenin çeşitliliğini uluslararası platformlarda avantaja dönüştürmek,
Uzmanlaşma ile yüksek gelirli milletler seviyesine ulaşmak,
Üretkenlik kaynaklı büyüme ve yeniliklerin önünü açmak (verimlilik ve yenilikçilik),
Yetenekli işgücünü yetiştirmek, cezbetmek ve elde tutmak,
Fırsat eşitliği sağlamak, güçsüzü korumak,
Büyüme ve gelişmeye odaklanmak,
Verimli ve akıllıca kurulmuş ortaklıkları desteklemek,
Doğal kaynakları verimli bir şekilde değerlendirmek,
Hükümeti rekabet edebilir bir kuruma dönüştürmektir.

10. Kalkınma Planı, 5 adet stratejik atılımı içermektedir. Bunlar:

Bir devlet filozofisi ve yaklaşımı tasarlayıp, Malezya’nın ulusal ana çözüm alanları (national key result areas) metodolojisi ışığında dönüşümünü sağlamak,
Ekonomik büyümeyi cesaretlendirecek bir iş ortamı yaratmak,
Sosyo-ekonomik gelişim dahilinde ilerlemek,
Dünyanın ilk yetenek merkezini geliştirmek,
Hayat kalitesini yükseltecek bir ekonomik ve sosyal çevre kurmak olarak sıralanmaktadır.

Öte yandan, Kalkınma Planında üzerinde durulan inşaat projelerinin başında Kuantan ve Kuala Terengganu şehirlerini bağlayan Doğu Yakası Otobanı (East Coast Expressway18) gelmektedir. Projenin toplam maliyeti 3.7 Milyar RM (1.1 Milyar dolar)’dir. Kuala Lumpur’un güneyinde bulunan Gemas şehrin ülkenin en güneyi olan Johor Bahru şehrine bağlayacak olan çift raylı elektrikli trenyolu projesinin değerinin ise 8 Milyar RM (2.4 Milyar dolar) olması beklenmektedir. Ayrıca, yeşil teknoloji kullanılarak Kuala Lumpur’da bir atık değerlendirme tesisi inşa edilmesi ve bu tesisin ülkenin diğer bölgelerine de tanıtılması planda yer almaktadır.

EKONOMİDE ÖNE ÇIKAN SEKTÖRLER

GSYİH’nin Sektörel Dağılımı

GSYİH'nın Sektörlere Göre Dağılımı (%)	2013	2014	2015	2016
Reel GSYİH	4.4	5.2	5,1	5,6
Tarım	2,6	3,0	3,1	2,8
Sanayi	5,0	5,2	5,6	5,6
Hizmet	5,0	5,0	5,1	6

Kaynak: EIU

SEKTÖRLER

Tarım

Malezya'nın ana tarımsal ürünleri palm yağı, kauçuk, kakao, hindistan cevizi, tropik meyveler, sebzeler, pirinç, tütün, biber ve diğer baharatlardır. Malezya, dünya palm yağı üretiminin %41'ine sahip olup, Endonezya'dan sonraki en büyük ikinci üretici ve dünyanın en büyük palm yağı ihracatçısıdır. 2010 yılında 17.5 milyon ton ham palm yağı, 925,000 ton kauçuk üretimi gerçekleşmiştir.

Palm yağı üretimi işgücü teminindeki sıkıntılara rağmen artış göstermektedir. Palm yağı diyetisyenler tarafından diğer hayvansal yağlara ve bazı bitkisel yağlara nazaran sağlıklı olması nedeniyle tavsiye edilmektedir. Ayrıca herhangi bir din tarafından yasaklanan bir madde olmadığı için Pakistan, Hindistan ve bazı Orta Asya ülkeleri tarafından tüketimi tercih edilmektedir.⁴

Sanayi

İmalat sanayi, hizmetler sektöründen sonra en önemli sektördür. İmalat sanayi son 20 yılda Malezya'da genel ekonomik büyümeyi etkileyen ana faktörlerden biri olmuştur. İmalat sektöründeki başlıca gruplar; elektrikli ve elektronik aletler, tekstil, kimyasal ürünler, ulaşım araçları, inşaat malzemeleri, ağaç ve işlenmiş tarım ürünleridir. İmalat sanayinin en önemli bölümünü elektronik sanayi oluşturmaktadır.

Malezya'da otomotiv sanayiinde de önemli ilerlemeler kaydedilmiştir. Yerli düşük fiyatlı otomobil firmaları, Proton ve Perodua uluslararası pazarda diğer markalarla rekabet edecek duruma gelmiştir. Hükümet sanayi sektöründeki yatırımları hızlandırmayı hedeflemektedir. Ancak tüm sanayi yatırımları Malezya Endüstriyel Kalkınma Ajansı (MIDA) tarafından alınacak müsaadeye tabiidir. MIDA geçmişte her yatırım talebine uygunluk verirken, son zamanlarda nitelikli işgücü temininde sıkıntı çekilmesi nedeniyle verimliliği yüksek olan alanlara izin vermekte, düşük verimlilikle çalışan sanayilerin ise Tayland ve Endonezya'ya taşınmasını teşvik etmektedir.

İmalat sanayinde hükümetin son yıllardaki önceliği aşağıdaki sektörlerdir:

- Yüksek teknoloji, sermaye yoğun ve bilgi içerikli sanayiler (biyoteknoloji, gelişmiş elektronik, optik ve fotonik, kablosuz teknoloji, ekran teknolojisi (TFT, LCD, plazma ve parçaları), petrokimyasallar, ilaçlar, tıbbi aletler ve ICT)
- Ara malları imal eden sanayiler (Makine ve ekipmanlar, bileşenler, dökme kalıplar)
- Kaynak bazlı sanayiler (gıda, palm yağından elde edilen katma değerli ürünler)

Hizmetler

Hizmetler sektörü, finansal hizmetler dahil olmak üzere, ekonominin en önemli halkasıdır. GSYİH'ya katkısı 2010 yılında %57.5 olurken, sektör; toplam istihdamın %57'sini barındırmaktadır. Hizmetler

⁴ www.ibp.gov.tr

sektörünün %60'ını kamu hizmetleri, toptan ve perakende ticaret, konaklama ve restoran oluştururken, kalan %40'ını ise taşımacılık ve depolama, iletişim, gayrimenkul ve iş hizmetleri, finans ve sigorta sektörlerinden oluşan ara hizmetler oluşturmaktadır. Hizmetler sektörü 2011 yılında % 6.4 oranında büyüme kaydetmiştir.

Turizm

Malezya 2012 yılında 25 milyon turisti ağırlamış ve Dünyada en çok turist çeken ülkeler listesinde ilk on içerisinde yer edinmiştir. Malezya bu doğrultuda 2014 hedeflerini oluşturmuş ve `2014 Malezya`yı Ziyaret Edin` kampanyasını başlatmıştır. Bu kampanya için etkinlikler düzenlenmiş ve ülkenin tanıtımı yapılmıştır. Bu kampanya ile Malezya'nın 2014 yılında ki hedefi; turist sayısının 28 milyona ulaşması ve turizm gelirlerinde bu oranda artarak turizm gelirlerini 24 milyar dolara ulaşmasını sağlamaktır.

Enerji

Ülke petrol ihtiyacının %80'ninden fazlasını yerel kaynaklardan karşılamaktadır. Ülkede çıkan petrol kaliteli olduğu için ihracat yapılmakta ve ülke içi ihtiyacı ithalat ile karşılanmaktadır. Petrol üretimi sabit bir oranda büyürken, doğal gaz üretiminde ise son yıllarda önemli bir artış meydana gelmiştir.

Malezya, doğal gaz rezervleri bakımından dünya sıralamasında 14. sırada, ham petrol rezervleri bakımından da 23. sıradadır.

"IGU World LNG Report 2011" e göre Malezya sıvılaştırılmış doğal gaz ihracatında, yılda 25 milyon metrik tonluk kapasitesi ile dünyanın en büyük ikinci sıvılaştırılmış doğal gaz ihracatçısıdır.

Malezya boksit, altın, kömür, demir ve çelik rezervlerine sahiptir. Ancak ülke yerel maden ihtiyacının büyük bir kısmını ithalatla karşılayabilmektedir. Hükümet son yıllarda yerel maden sektörünün gelişmesine büyük önem vermeye başlamış ve 2009 yılında sektörün geliştirilmesine yönelik bir plan açıklamıştır. Plan dahilinde, modern teknoloji ve Ar- Ge çalışmalarının katkısıyla madenlerin en uygun şekilde çıkartılması ve çeşitlendirilmesi ile sektörün genişletilmesi hedeflenmiştir.

İnşaat

Hükümetin, küresel krizin ülke ekonomisi üzerindeki baskısını ortadan kaldırmak adına hazırladığı ve kamuoyuna sunduğu teşvik paketlerinden 2009 yılı Mart ayında açıklanan II.Teşvik Paketi kapsamında, inşaat sektörüne çok büyük önem vermekte olduğu ve bu sektörü can simidi olarak kullanarak, yeni projeler ile destek verdiği görülmektedir. 2009'da, birinci ve ikinci teşvik paketlerinin uygulamaya konması ile sektörün %5.7 oranında büyümesi sağlanmıştır. 2010 yılında sektördeki büyüme oranı %5.2 iken 2011 yılı ilk yarısında büyüme oranı %2.1 oranında gerçekleşmiştir.

Ulaştırma

Malezya, karayolları ağı ile Asya'nın ulaşım ağı açısından en iyi karayolu sistemine sahip ülkelerinden biridir. 2010 yılı itibariyle ülkede 116,169 km uzunluğunda asfaltlanmış yol bulunmaktadır. Ülkedeki demiryolu uzunluğu ise 2,418 km'dir.

Malezya'da toplam 58 havalimanı bulunmaktadır. Bunlardan Kuala Lumpur, Johor, Penang, Langkawi, Kota Kinabalu ve Kuching'de olanlar uluslararası yolcu taşımaktadır. Kuala Lumpur Uluslararası Hava Limanı (KLIA) 1998 yılından beri aktiftir ve 2007 yılında yaklaşık 30 milyon yolcunun ulaşımını sağlamıştır.

Malezya limanlarının yük taşıma kapasitesi 2010 yılında 570 Milyon tona çıkmıştır. Malezya'da bugün 7 uluslararası ve 8 iç liman bulunmaktadır. 2010 yılı itibari ile Malezya, ticaretinin %93'ünü deniz yolu ile bu limanlardan gerçekleştirmektedir. Malezya'nın en önemli limanları arasında Port Klang, Penang Port, Johor Port, Tamjung Petepas Port, Kuantan Porti Kemaman Port ve Bintulu Port yer almaktadır.

Dış Ticaret

Ekonomik gelişmişliğini büyük ölçüde, ihracat mallarının üretimi ve ihracatına dayandıran Malezya'da dış ticaret; ekonomi için kritik önem taşımaktadır. Malezya'nın dış ticaret hacminde Asya krizi nedeniyle 1998 yılında asıl olarak ithalatındaki daralma sebebiyle büyük bir düşüş olmuştur. Ekonomi 1999'da toparlanma eğilimine girmiştir. 2000 yılında kriz öncesi rakamlar aşılmış ve 176 milyar dolarlık bir ticaret hacmine ulaşılmıştır. Malezya'nın ihracatı kriz döneminde fazla etkilenmemesine rağmen ithalatı ülkede talepteki daralma nedeniyle 1998'de bir önceki yıla göre %26 düşmüş ve 54,4 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. 2000 yılında Malezya'nın 82 milyar dolar olan ithalatı 2001 yılında dünyadaki ekonomik durgunluk nedeniyle 73,7 milyar dolara düşmüştür. 2002 yılından itibaren yeniden dış ticaretinde bir genişleme görülen Malezya'nın son altı yıldır hızlı ihracat ve ithalat artışı yaşadığı görülmektedir. Güçlü ihracat artışının etkisiyle 2007 yılında Malezya'nın toplam dış ticaretinde bir önceki yıla göre %8,5 artış görülmüştür. İhracatta %8 artış görülürken ithalatta %9,2'lik bir büyüme meydana gelmiştir. 2008 yılında ise ihracat ve ithalat sırasıyla %14,4 ve %14 oranlarında artış göstermiştir. 2009 yılında ise küresel krizin etkisiyle bu rakamlarda sırasıyla %22,6 ve %20,1 oranlarında azalma meydana gelmiştir. 2010 yılında Malezya'nın ihracat ve ithalatının yeniden artarak sırasıyla 198,7 ve 164,5 milyar dolar seviyelerinde gerçekleşmiştir.

Dış Ticaret Göstergeleri (Milyon Dolar)					
	2009	2010	2011	2012	2013
İhracat	157,2	198,8	227	227,3	229,3
İthalat	123,6	164,6	188,1	196,4	207
Hacim	280,8	363,4	415,6	423,7	436,3
Denge	33,6	34,2	39,4	30,9	22,3

Kaynak: Trademap

Ekonomik gelişmişliğini büyük ölçüde, ihracat mallarının üretimi ve ihracatına dayandıran Malezya'da dış ticaret; ekonomi için kritik önem taşımaktadır. 2002 yılından itibaren dış ticaretinde genişleme görülen Malezya'nın 2009 yılında küresel krizin etkisiyle dış ticaret hacminde azalma meydana gelmiştir. 2010 yılında Malezya'nın ihracat ve ithalatı yeniden artarak sırasıyla 198,8 ve 164,6 milyar dolar seviyelerine yükselmiştir. 2011 yılında da artış eğilimi devam etmiş ve ihracat ve ithalattı sırasıyla 227,5 ve 188,1 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

2012 yılında 227.2 Milyar dolarlık ihracatı ile dünyanın 25'inci ihracatçısı konumundadır. Ülke, dünya ihracatının %1.28'ini gerçekleştirmektedir Malezya, aynı yıl 196.5 Milyar dolarlık ithalat gerçekleştirmiş olup, dünya sıralamasında 27'inci sıradadır.⁵

İhracat

Malezya'nın ihracatında elektrikli ve elektronik eşyalar önemli bir yer tutmaktadır. Ham petrol ve doğal gaz (LNG-Likid doğal gaz olarak satılmaktadır), kimyasallar, makineler, ağaç ürünleri, optik ve bilimsel aletler, tekstil ve giyim ile geleneksel ihracat ürünleri olan palm yağı, kereste, kütük, kauçuk izlemektedir. 2011 yılında Petrol ve doğalgaz sektörü devlet gelirlerinin yaklaşık % 35'ini oluşturmuştur.

Malezya'nın dış ticaretinde en önemli ülkeler ABD, Çin, Singapur ve Japonya'dır. Bu dört ülkenin Malezya'nın toplam dış ticareti içindeki payları %50'ye yakındır. Bu ülkelerin dışında Malezya'nın ticaret ortakları arasında; Avrupa Birliği üyeleri ve ASEAN üyeleri ile diğer Asya Pasifik Ülkeleri vardır.

⁵ ibp.gov.tr

İhracatında Başlıca Ülkeler (milyon dolar)

Sıra	Ülkeler	2011	2012	2013
1	Çin Halk Cumhuriyeti	24.710	29.723	33.878
2	Singapur	23.995	25.979	25.610
3	Japonya	21.346	20.186	17.971
4	Birleşik Arap Emirlikleri	18.107	15.886	16.252
5	Tayland	11.277	11.748	12.331
6	Tayvan	8.846	8.161	10.030
7	Güney Kore Cumhuriyeti	7.530	7.965	9.802
8	Endonezya	11.470	10.066	8.915
9	Gürcistan	7.176	7.511	7.308
10	Virjin Adaları (ABD)	3.377	5.208	6.055
	TOPLAM	187.573	196.419	206.993

İhraç Ettiği Başlıca Ürünler (Milyon Dolar)

GTİP	Ürünler	2011	2012	2013
'8542	Elektronik entegre devreler	27.239	26.095	27.878
'2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	18.210	19.577	20.448
'2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	10.797	15.419	19.477
'1511	Palm yağı ve fraksiyonları (kimyasal olarak değiştirilmemiş)	17.447	15.440	12.353
'2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	10.760	10.440	10.243
'8471	Otomatik bilgi işlem makineleri, üniteleri	9.691	9.748	8.943
'8541	Diyotlar, transistörler vb. Yarı iletkenler, piezo elektrik kristaller	7.481	6.699	7.473
'8473	Yazı, hesap, muhasebe, bilgi işlem, büro için diğer makine ve cihazların aksamı	6.319	5.475	5.441
'8528	Televizyon alıcıları, video monitörleri ve projektörler	4.833	3.969	4.012
'8517	Telli telefon-telgraf için elektrikli cihazlar	2.486	3.083	3.544
'4015	Vulkanize kauçuktan her türlü giyim eşyası aksesuarı (eldiven)	3.253	3.436	3.412
'4001	Tabii kauçuk, balata, güta-perka, guayül vb. tabii sakızlar	4.340	2.546	2.241
'7113	Kıymetli metaller ve kaplamalarından mücevherci eşyası	1.795	1.925	2.217
'9030	Alfa, gama, beta, x ışını, kozmik vb. ışınları ölçen alet ve cihazları	2.212	3.212	2.097
'8537	Elektrik kontrol, dağıtım tabloları, mücehhez tablolar	1.764	2.075	1.994
'1516	Hayvansal ve bitkisel yağlar vb. fraksiyonları	2.910	2.350	1.980
'7403	Artılmış bakır, işlenmemiş bakır alaşımları	67	10	1.898
'9403	Diğer mobilyalar vb. aksam, parçaları	1.916	2.018	1.785
'3823	Sınai monokarboksilik yağ asitleri; rafinaj mahsulü asit yağları; sınai yağ alkolleri	2.313	1.945	1.748
'4412	Kontrplaklar, kaplama panolar, benzeri kaplama ağaçlar	1.668	1.663	1.700
'8536	Gerilimi 1000 voltu geçmeyen elektrik devresi teçhizatı	2.011	1.994	1.611
'8534	Baskı devreler	903	1.418	1.543
'4005	Karıştırılmış kauçuk-vulkanize edilmemiş, ilk şekillerde	1.394	1.851	1.446
'8523	Ses ve diğer fenomenleri kaydetmek için disk, bant, katı hal kalıcı depolama aygıtları	1.855	1.428	1.327
'2905	Asiklik alkoller ve bunların halojenlenmiş, sülfolanmış, nitrolanmış veya nitrozolanmış türevleri	1.341	1.440	1.271
'2902	Siklik hidrokarbonlar	779	743	1.196
'8415	Klima cihazları-vantilatörlü, ısı, nem değiştirme tertibatlı	1.189	1.165	1.193
'8527	Radyo-telefon, radyo-telgraf, radyo yayınları alıcı cihazları	1.523	1.429	1.182

'3923	Eşya taşıma ambalajı için plastik mamulleri, tıpa, kapak, kapsül	1.128	1.124	1.176
'8443	Matbaacılığa mahsus baskı makineleri, yardımcı makineler	1.603	1.534	1.167
'9999	Tarifinin başka yerinde belirtilmeyen eşya	952	1.241	1.150
'8529	Radyo, televizyon, radar cihazları vb. cihazların aksam ve parçaları	1.837	1.295	1.011
'9018	Tıp, cerrahi, dişçilik, veterinerlik alet ve cihazları	812	854	1.005
'3824	Kimya ve bağlı sanayide kullanılan kimyasal ürünler	772	739	995
'8479	Kendine özgü fonksiyonlu makine ve cihazlar	670	853	951
'3920	Plastikten diğer levha, yaprak, pelikül ve lamalar	912	896	926
'3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	974	946	925
'8544	İzole edilmiş tel, kablo; diğer izole edilmiş elektrik iletkenleri; fiber optik	964	983	919
'8708	Kara taşıtları için aksam, parçaları	826	870	885
'8504	Elektrik transformatörleri, statik konvertisörler, endüktörler	617	860	884
TOPLAM		226.993	227.303	229.323

Kaynak: Trademap

İthalat

Başlıca Ülkeler İtibarı ile İthalat (Milyon Dolar) –ibp’de ihracat ve ithalat tablosu aynı verildiğinden değiştirilmedi.

Sıra	Ülkeler	2010	2011	2012	2012 pay (%)
1	Çin	20.679	24.710	29.723	15,13
2	Singapur	18.731	23.995	25.979	13,23
3	Japonya	20.704	21.346	20.186	10,28
4	ABD	17.551	18.106	15.885	8,09
5	Tayland	10.265	11.276	11.747	5,98
6	Endonezya	9.151	11.469	10.065	5,12
7	Tayvan	7.418	8.846	8.160	4,15
8	Güney Kore	8.891	7.530	7.965	4,06
9	Almanya	6.643	7.176	7.510	3,82
10	Vietnam	2.598	3.376	5.207	2,65

Kaynak : Trademap

İthal Ettiği Başlıca Ürünler (Milyon Dolar)

GTİP	Ürünler	2011	2012	2013
'8542	Elektronik entegre devreler	26.632	25.898	26.630
'2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	10.632	15.596	22.169
'2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	7.846	8.963	7.200
'8802	Diğer hava taşıtları, uzay araçları	2.793	3.392	4.267
'7403	Aritılmış bakır, işlenmemiş bakır alaşımları	2.037	1.727	4.002
'8517	Telli telefon-telgraf için elektrikli cihazlar	2.806	3.334	3.907
'8541	Diyotlar, transistörler vb. Yarı iletkenler, piezo elektrik kristaller	3.540	3.069	3.899

'8473	Yazı, hesap, muhasebe, bilgi işlem, büro için diğer makine ve cihazların aksamı	4.693	3.825	3.669
'7108	Altın (ham, yarı işlenmiş, pudra halinde)	2.546	2.652	3.479
'8471	Otomatik bilgi işlem makineleri, üniteleri	3.170	3.336	2.978
'8703	Otomobili, steysin vagonlar, yarış arabaları	2.526	3.009	2.755
'4001	Tabii kauçuk, balata, güta-perka, guayül vb. tabii sakızlar	2.296	2.493	2.492
'8708	Kara taşıtları için aksam, parçaları	1.679	2.111	2.138
'8534	Baskı devreler	2.027	1.961	1.930
'8529	Radyo, televizyon, radar cihazları vb. cihazların aksam ve parçaları	3.387	2.165	1.917
'2701	Taşkömürü; taşkömüründen elde edilen briketler, topak vb. katı yakıtlar	2.417	2.156	1.867
'2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	698	603	1.727
'8536	Gerilimi 1000 voltu geçmeyen elektrik devresi teçhizatı	1.678	1.668	1.588
'8531	Elektrikli ses/ görüntülü işaret cihazları	680	1.533	1.534
'7502	İşlenmemiş nikel	21	149	1.302
'8504	Elektrik transformatörleri, statik konvertisörler, endüktörler	1.128	1.259	1.285
'8479	Kendine özgü fonksiyonlu makine ve cihazlar	1.374	1.310	1.274
'3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	1.101	1.084	1.235
'8803	Balon, hava gemisi, planör vb. diğer hava taşıtlarının aksam ve parçaları	693	826	1.210
'3004	Tedavide/ korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	993	1.130	1.158
'8704	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	811	1.148	1.115
'2902	Siklik hidrokarbonlar	934	876	1.032
'7305	Demir/ çelikten diğer tüp ve borular-kaynaklı vb.-çapı>406, 4mm	711	734	1.006
'1005	Mısır	933	931	996
'9999	Tarifenin başka yerinde belirtilmeyen eşya	999	1.017	957
'8544	İzole edilmiş tel, kablo; diğer izole edilmiş elektrik iletkenleri; fiber optik	1.017	994	942
'1701	Kamış/ pancar şekeri ve kimyaca saf sakkaroz (katı halde)	970	1.037	942
'8481	muşlukçu, borucu eşyası-basınç düşürücü, termostatik valf dahil	690	871	935
'8443	Matbaacılığa mahsus baskı makineleri, yardımcı makineler	948	923	922
'9030	Alfa, gama, beta, x ışını, kozmik vb. ışınları ölçen alet ve cihazları	1.017	1.079	913
'8501	Elektrik motorları, jeneratörler	785	880	887

'3907	Poliasetaller, diğer polietilerler, epoksit-alkid reçineler vb. (ilk şekilde)	880	882	883
'7208	Demir/ çelik sıcak hadde yassı mamulleri-genişlik 600mm. fazla	907	826	876
'8414	Hava-vakum pompası, hava/ gaz kompresörü, vantilatör, aspiratör	657	877	834
'7326	Demir/ çelikten diğer eşya	665	687	824

DIŞ TİCARET POLİTİKASI

• Dış Ticaret Politikası

Malezya'da dış ticaret ve doğrudan yabancı sermaye konularında politika belirleme ve uygulama yetkisi Malezya Uluslararası Ticaret ve Sanayi Bakanlığı'nda (MITI) bulunmakta olup, bu Bakanlığın çatısı altında; Malaysian Industrial Development Authority (MIDA), Malaysia External Trade Development Corporation (MATRADE), Malaysia Productivity Corporation (MPC), Small and Medium Industries Development Corporation (SMIDEC), Malaysian Industrial Development Finance Berhad (MIDF) kuruluşları yer almaktadır.

Bu kuruluşlardan mülga İGEME benzeri bir yapıya sahip olan MATRADE, Malezya'nın özellikle işlenmiş ve yarı işlenmiş sanayi malı ve hizmetlerinin tanıtmak, destek ve gelişimini sağlamak, ihracat pazarlama stratejileri ve ticaret promosyon aktivitelerini gerçekleştirmek, pazar araştırmaları ile veri tabanını oluşturmak, Malezya'lı ihracatçıların uluslararası pazarlama becerilerini geliştirmek için eğitim programlarını organize etmek görevlerini ifa etmektedir. MIDA ise yabancı yatırımların ülkeye çekilmesi ve izinlerin düzenlenmesi konusunda görevlidir.

Gümrük uyuşmazlıklarında, bağımsız bir kuruluş olan Gümrük Uyuşmazlık Mahkemesine (Customs Appeal Tribunal) (CAT)) başvurulması gerekmekte olup, anılan mahkeme; Gümrük Kanunu, Satış Vergisi ve Tüketim Vergisi Kanunları (Custom Act 1967, Sales Tax Act 1972, Service Tax Act 1975 and Excise Act 1976) kapsamında gümrük idarelerinin uygulamaları ele alınmaktadır.

• İhracat Rejimi

Malezya, nihai ürün ihraç etmek ve yurt içi üretimi teşvik etmek amacıyla dünya üretiminin %15'ini, ticaretin %30'unu elinde tuttuğu kütük, palm yağı, kauçuk gibi ürünlerde %5-30 arasında ihracat vergisi uygulamaktadır. Diğer taraftan, çevre ve vahşi hayatın korunması amacıyla vahşi hayvan ihracatında da vergi uygulamaktadır. Ayrıca, ham petrol ihracatında %20 vergi uygulanmaktadır.

VERGİLER

• Tarifeler ve Diğer Vergiler

Malezya'da Dünya Ticaret Örgütü üyelerine uygulanan MFN(Most Favoured Nation-En Çok Kayırılan Ülke) gümrük vergisi ortalaması yaklaşık %8,56 oranındadır. Buna karşın önemli ölçüde yerel üretimin olduğu ürünlerde gümrük vergileri daha yüksektir. Lüks tüketim malları, tütün mamülleri, alkollü içkiler, pahalı gıda ürünleri ile otomobillerde daha yüksek vergi oranları uygulanmaktadır. (Avrupa Birliği'nin pazara giriş sitesinden Malezya'nın gümrük vergilerine ürünün Gümrük Tarife İstatistik Pozisyon Numarası (GTİP) girilerek ulaşılabilir, <http://mkacddb.eu.int>)

Malezya özellikle otomotiv sanayinde ithalat vergisi oranlarını yüksek tutmaktadır. Her ne kadar ASEAN ve DTÖ taahhütlerini yerinde getirmek adına bir takım indirimler gerçekleştirse de bunları satış ve tüketim vergisi ile telafi etmektedir. Ancak, Ulusal Otomotiv Planı (NAP) kapsamında sektörün daha liberal hale getirilmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca, demir-çelik sektöründe 2002 yılında alınan önlemler tekrar gözden geçirilmiş olup, 2009 yılı Ağustos ayından geçerli olmak üzere, yassı ve uzun çelikte

sırasıyla %25 ve %10'a indirilmiştir. 2010 yılından geçerli olmak üzere aşamalı indirimler öngörülmektedir.

Diğer taraftan, Malezya'nın; yatırım, menşe şahadetnamesi, mal ticareti konusunda imzalamış olduğu veya müzakeresini yürüttüğü bölgesel ve ikili Serbest Ticaret Anlaşmaları (STA) bulunmaktadır. Malezya, halihazırda Japonya Ekonomik Ortaklığı kapsamında Japonya ile Pakistan ve ASEAN kapsamında G. Kore, Çin ve Hindistan ile Serbest Ticaret Anlaşmaları imzalamış olup, bu anlaşmalar kapsamında bazı ürünlerin gümrük tarifelerinde indirim veya tarife sıfırlanması sözkonusudur.

Diğer Vergiler

Genel olarak kurum ve kişilerin Malezya içerisinde veya Malezya üzerinden sağladıkları kazançların tümü vergiye tabidir. Bununla birlikte yurtdışındaki kazançlarının ülkeye transferinden Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Anlaşmaları doğrultusunda vergi alınmamaktadır. Türkiye ile Malezya arasında Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Anlaşması 1994 yılında imzalanmıştır. Malezya'da firmalar gelirleri üzerinden %25 kurumlar vergisi ödemek zorundadırlar. Malezya'da yerleşik bireyler vergiye tabi gelirleri üzerinden %0 ile 27 arasında değişen oranlarda vergi ödemek zorundadırlar. Malezya'da bir yıl içinde 182 ve daha fazla gün kalanlar yerleşik olarak nitelendirilirler.

Malezya'da katma değer vergisi uygulaması bulunmamaktadır. Bununla birlikte, konaklama, restaurant vb. hizmetlerde sunulan gıda, içecek ve tütün mamüllerinde hizmet vergisi alınmakta olup, bu oran %5 düzeyindedir.

Bir çok mala ithalat vergisinin dışında, genellikle %10 oranında satış vergisi de uygulanmaktadır. Bu vergi ithalat sırasında gümrük girişinde, yerel ürünlerde ise fabrika çıkışında alınan tek aşamalı bir vergi türüdür. Meyveler, bazı gıda ürünleri ve inşaat malzemeleri için satış vergisi %5'tir. Likörler ve alkollü içecekler için satış vergisi %20 iken sigaralar için %25'tir. Ülkedeki ihraç mallarının üretiminde kullanılan ithal hammadde ve makinalar; ülkede üretilmiyor veya kabul edilebilir kalitede ve maliyette üretilmiyor ise, bu ithal mallar ithalat ve satış vergisinden muaf tutulmaktadır.

İthalatta uygulanan gümrük vergisinin yanında bazı mallar için tüketim vergisi uygulaması vardır. Motorlu taşıtlara %65 ile %105 oranları arasında, motosikletlere %20 ile %30 oranları arasında, alkollü içeceklere litre başına 0,10 RM + %15 - RM42.50 + %100 arasında, sigaralara %20 (ayrıca her bir sigaraya 0,18 RM) ve oyun kartlarına %10 oranında tüketim vergisi uygulanmaktadır.

• Tarife Dışı Engeller

Malezya hükümeti kendi yerli sanayisini korumak amacıyla ithalat lisansı ve miktar kısıtlaması sistemini oluşturmuştur. Silah ve patlayıcılar, motorlu araçlar, tehlikeli ilaç ve kimyasallar, toprak, bitkiler, kalay cevheri, curuf veya konsantreleri ve bazı gıda maddeleri ithalatı izinle yapılmaktadır. Et ürünleri ithal eden bütün firmaların Malezya makamlarından helal ve müslümanlar tarafından tüketilebilir onayı alması gerekir. Yasaklanan mallar arasında renkli kopyalama makinaları, kuraldışı veya müstehcen ürünler ve bazı zehirli kimyasallar vardır. Miktar kısıtlamaları ise yerel sanayinin korunması ve güvenlik nedenleriyle bazı ürünlerin dışında uygulanmamaktadır. Motorlu araçlar otomatik olmayan ithalat lisansına tabidir. Hayvansal ürünler Veteriner Departmanının onayına bağlıdır. Pirinç sadece Milli Pirinç Otoritesi tarafından ithal edilmektedir.

İthalat Belgeleri

Malezya'ya ithalat yapılırken istenen belgeler şunlardır:

*Ticari	Fatura	(Commercial	Invoice)
*Koli	Listesi	(Packing	List)
*Konşimento	(Bill of Lading)	veya Havayolu Sevk Belgesi	(Air Waybill)

*İthalat Beyannamesi (Declaration of Goods Imported)
*Değer Bildirim Formu'dur (Value Declaration Form).

Bu belgelerin dışında bazı ürünler için özel olarak istenen belgeler vardır. Bu belgelerin de ilgili kuruluşlardan temin edilmesi gerekmektedir.

• Ürün Standartları ile İlgili Uygulamalar

Malezya ISO'nun bir üyesidir. Malezya standartları üreticiler, kullanıcılar, tüketiciler ve ilgili grupların temsilcilerinin oluşturduğu komitenin çalışmalarıyla geliştirilmiştir. Bu standartlar Malezya Standartlar Dairesi'nin (DSM) gözetimi altında Uluslararası Standardizasyon Organizasyonu (ISO) ve Uluslararası Elektroteknik Komisyonu (IEC) temel alınarak geliştirilmiştir. Bu standartlar, Malezya Standartlar ve Endüstriyel Araştırmalar Enstitüsü'nün (SIRIM) sorumluluğu altındadır.

TSE ve SIRIM arasında 03.10.1989 tarihinde Standartlarda İşbirliği Anlaşması imzalanmıştır. SMOIC (İslam Ülkeleri Standardizasyon ve Metroloji Teşkilatı) bünyesindeki faaliyetlerde iki kurumun uyumu söz konusudur. 2004 yılında İGEME tarafından yapılan pazar araştırması sırasında SIRIM ile yapılan görüşmede SIRIM'in yeniden yapılanma sürecini tamamladığı öğrenilmiştir. Bu çerçevede TSE ile yapılan anlaşmanın devam çalışmalarının yapılmadığı ve aktif bir işbirliğinin olmadığı gözlenmiştir.

Malezya Hükümeti tarafından son olarak demir çelik, tropik meyveler, hayvancılık, mücevher, kimya sanayi gibi değişik alanlarda uygulamaya konulan standartlara http://www.sirim.my/std_dev/h4_01.htm internet adresinden ulaşılması mümkündür.

Helal Sertifikası

Söz konusu sertifikanın edinilme zorunluluğu şu anda sadece et, kümes hayvanları ve işlenmiş et gibi ürünlere uygulanmakta iken etle ilgili olmayan ürünler için helal sertifikası edinmek bir ihtiyaçtan ziyade, seçenektir.

Malezya Hükümeti, 1 Ağustos 2009 itibari ile helal sertifikası konusunda tek yetkili kuruluş ünvanını HDC (Halal Industry Development Corporation)'den alarak JAKIM (Islamic Development Department)'e vermiştir. Bunun dışında, özel şirketler de kendi helal logoları ve sertifikalarını verebilmektedir. Ancak, bu şirketlerin piyasada kabul edilebilirliği tartışmalı olup, JAKIM dışında helal logo ve sertifika veren şirketler Malezya Hükümeti'ni temsil etmemektedir.

Malezya'daki helal gıda standardı uygulamasında etkili olan kurumlar aşağıda yer almaktadır:

- Department of Islamic Development Malaysia (JAKIM): Malezya'daki dini otorite olan JAKIM, ürünlerin helal standardında aranan İslami usullere uygunluğunu denetleyen kamu kurumudur. Bu kurumun Türkiye'deki muadili, Diyanet İşleri Başkanlığıdır.
- Department of Standards Malaysia (DSM): Malezya Standartlar Dairesi, MS: 1500 denen helal standardını hazırlayan devlet dairesi olup, standartların hazırlanmasında ve yürürlüğe konulmasında yetkili kamu kurumudur. Bu kurumun Türkiye'deki muadili, Türk Standartları Enstitüsüdür (TSE).
- Department of Veterinary Services Malaysia (DVS): Et ve et ürünlerinin (büyükbaş, küçükbaş ve kümes hayvanları) İslami usullere uygunluğunun denetlenmesi sürecinde JAKIM ile birlikte yetkili olan kamu kurumudur. Bu kurumun Türkiye'deki muadili, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, Koruma Kontrol Genel Müdürlüğü'dür.

Malezya'da helal gıda sertifikası, ürünlere verildiği gibi, gıda ürünü satışı yapılan, süpermarket, lokanta, otel ve benzeri mekanlara da verilebilmektedir. Helal gıda sertifikası alan şirket, yerli ürünlerinin üzerine JAKIM'e ait olan logoyu basmakta ve bu logoyu iki yıllık bir süre için kullanabilmektedir. Gerekmesi halinde yeniden inceleme yaptırılmak suretiyle logonun geçerlilik süresi uzatılabilmektedir.

Öte yandan helal sertifikasını başka ülkelerden de temin edebilme imkanı bulunmaktadır. Ancak, Malezya'ya ihraç edilen yabancı ülke menşeli ürünlerin üzerinde JAKIM helal logosunun kullanılması mümkün değildir. Bu maksada yönelik olarak, menşe ülkesinde JAKIM tarafından tanınmış (yetkilendirilmiş) dini otoritenin verdiği helal logosu kullanılması mümkündür. Bu imkânın

değerlendirilmesi için ise sertifikasyon yapan dini kurumun daha önce JAKIM tarafından tanınmış olması gerekmektedir.

Helal sertifikası alınması için gereken koşulların başında şunlar gelmektedir:

1. Her gıda üreticisi, gıda tesisi ve kesimevi sadece helal ürünler satmalıdır.
2. Başvuru sahibinin kullandığı hammaddeler ve tedarikçisinin sağladığı ürünler helal olmalı veya helal sertifikası bulundurulmalıdır.
3. Başvuru sahibi şirket bünyesinde en az 2 Müslüman işçi bulundurulmalı, mutfak, yükleme ve boşaltma veya gıda işleme ünitelerinde Malezyalı işçiler çalıştırılmalıdır.
4. Ürünün hazırlanışı, yükleme ve boşaltılması, işlenmesi, paketlenmesi ve ulaşımı sırasında ürünün temiz olması ve helal olmayan her türlü içerikten arındırılması gereklidir.
5. Helal ürünlerin lojistiği, sadece helal ürünleri kapsamalıdır.

Helal sertifikası almak için başvuran şirketlerin tetkiki en az 2 müfettiş tarafından gerçekleştirilmektedir. Söz konusu müfettişler, gıda teknolojileri ve şeriat kurallarının uygulanması konusunda uzman kişilerdir. Tetkik, genel anlamda dökümantasyon, üretim süreci, ürün yükleme ve boşaltma, ürün dağıtımı, üretimde kullanılan makine ve ekipmanlar, temizlik, hijyen ve güvenlik, paketlenme ve etiketleme alanlarını içermektedir.

Malezya'ya yönelik et ve et ürünleri ihracatında, ürünün İslami usullere göre uygunluğu ise aşağıdaki şekilde tetkik edilmektedir;

1. İhracatçı ülke veterinerlik dairesi ile Malezya veterinerlik dairesi arasında karşılıklı tanıma amacını taşıyan hayvan sağlığı ile ilgili bir dizi formların doldurulması,
2. İhracatçı ülkede ürünlerin İslami usullere göre kesildiğini tescil edecek, kamu kurumu, dernek, vakıf gibi dini tetkik otoritesi ile Malezya dini otoritesi (JAKIM) arasında karşılıklı tanıma amacını taşıyan formun doldurulması,
3. Her bir ihracatçı firma nezdinde kesimhaneye ve kesim usullerine ilişkin bilgilerin yer aldığı formların doldurulması gerekmektedir.

Bu bilgiler sağlandıktan sonra, veterinerlik dairesi ve JAKIM temsilcilerinden oluşan bir heyet kesimhaneyi denetlemekte ve standartlara uygunluk sağlanıyorsa firmaya Malezya'ya ihraç izni vermektedir.

T.C. Kuala Lumpur Ticaret Müşavirliği, Malezya özelinde JAKIM dışındaki her hangi bir kurumdan helal sertifikası alınmamasını önermektedir.

• **Kambiyo Rejimi**

Malezya para birimi olan RM'in Dolar'a bağlanmış sabit kur modelini 22 Temmuz 2005 terk etmiştir. Merkez Bankası, hali hazırda, Merkez Bankası Kontrollü Serbest Kur Modeli'ni benimsemiştir.

Malezya vatandaşları bakımından, yurt dışına döviz transferi hususlarında, Malezya Merkez Bankasının kısıtlamaları bulunmaktadır.

Malezya'nın Türkiye ile Ticareti

Türkiye Malezya arasındaki dış ticaret genel olarak diğer Güney Asya ülkeleri ile olduğu gibi ithalat ağırlıklı olmakla birlikte Türkiye'den Malezya'ya savunma sanayiinde ihracat gerçekleştirilen yıllarda Türkiye'nin ihracatı artmakta, diğer yıllarda genel seyre dönmektedir. 2010 yılında hem ihracatımızda hem de ithalatımızda meydana gelen artış ile birlikte ticaret hacmimiz 1,3 milyar doların üzerine çıkmıştır. Ticaret açığımız ise yaklaşık 900 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. . 2011 yılında %19 azalan ihracatımıza karşın ithalatımız %30 artmıştır. 2012 yılında ise hem Malezya'ya

ihracatımızda hem Malezya'dan ithalatımızda düşüş olmuştur. Toplam ticaret hacmimiz 1,8 milyar dolardan 1,4 milyon dolara, dış ticaret açığımız ise 1,4 milyar dolardan 1,1 milyar dolara gerilemiştir.

2013 yılında ihracatımız 272 milyon dolar, ithalatımız 1,2 milyar dolar olmuştur.

Türkiye-Malezya Dış Ticaret Genel Görünümü (2010-2013) (Bin Dolar)				
Yıllar	İhracat	İthalat	Hacim	Denge
2010	224.842	1.124.036	1.348.878	-899.194
2011	182.587	1.567.503	1.750.090	-1.384.916
2012	165.554	1.278.278	1.443.833	-1.112.724
2013	272.104	1.230.783	1.502.887	-958.679

Kaynak: TÜİK

Türkiye'nin Malezya'ya İhracatındaki Ürünler (Bin dolar)

GTİP	Ürünler	2011	2012	2013
8710	Tanklar ve diğer zırhlı savaş taşıtları (motorlu) (silahla donatılmış olsun olmasın) ve bunların aksamaları	145	-	65.774
5702	Dokunmuş halılar ve dokumaya elverişli maddelerden diğer yer kaplamaları	9.772	15.192	17.880
7214	Demir veya alaşımsız çelikten çubuklar (dövülmüş, sıcak haddelenmiş, haddeleme işleminden sonra buru	1.181	6.618	13.403
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	41.836	12.405	11.018
7216	Demir veya alaşımsız çelikten profiller	4.083	10.782	9.226
2840	Boratlar; peroksiboratlar (perboratlar)	10.162	10.407	8.423
8701	Traktörler	1.447	3.904	6.797
8504	Elektrik transformatörleri, statik konvertörler (örneğin; redresörler) ve endüktörler	3.176	4.353	6.610
8708	Karayolu taşıtları için aksam, parça ve aksesuarlar	3.366	4.872	6.139
2810	Bor oksitleri, borik asitler	3.006	3.797	5.193
2528	Tabii boratlar ve bunların konsantreleri	5.283	3.439	5.040
2401	Yaprak tütün ve tütün döküntüleri	3.703	2.520	4.364
7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	731	5.483	4.031

Kaynak: TÜİK

Malezya'ya olan ihracatımız yıllar itibarı ile farklılıklar göstermektedir. 2011 yılında ihracatımız %19 oranında azalarak 183 milyon dolar seviyesine gerilemiştir. 2012 yılında %9 gerileme ile 165 milyon dolar olarak gerçekleşen ihracatımız 2013 yılında 272 milyon dolar seviyesine çıkmıştır.

Türkiyenin Malezya'dan İthalatında Başlıca Ürünler (Bin Dolar)

GTİP	Ürünler	2011	2012	2013
1511	Palm yağı ve fraksiyonları (kimyasal olarak			

	değiştirilmemiş)	280.279	198.950	171.253
4015	Vulkanize kauçuktan her türlü giyim eşyası ve aksesuarı (eldiven gibi)	86.610	87.189	88.850
8542	Elektronik entegre devreler	113.324	97.570	72.312
5402	Sentetik filament iplikleri (dikiş ipliği hariç) (perakende olarak satılacak hale getirilmemiş)	76.546	73.279	70.242
8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	49.367	62.961	50.657
1513	Hindistan cevizi, palm çekirdeği, babassu yağları ve bunların fraksiyonları (kimyasal olarak değışt	138.579	68.978	49.033
5503	Sentetik devamsız lifler (işlem görmemiş)	36.259	36.913	48.305
4001	Tabii kauçuk, balata, güta-perka, guayül, çikil (chicle) vb. tabii sakızlar	117.480	61.195	45.834
7601	İşlenmemiş alüminyum	10.732	29.864	34.848
7318	Demir veya çelikten vidalar, civatalar, somunlar, tirfonlar, perçin çivileri, pimler, kamalar, ronde	18.685	18.240	34.239
5407	Sentetik filament ipliklerinden dokunmuş mensucat	52.885	38.747	29.613
8415	Klima cihazları (motorlu bir vantilatör ile nem ve ısıyı değıştirmeye mahsus tertibatı olanlar)	11.608	19.674	28.191
5509	Sentetik devamsız lifden iplik (dikiş ipliği hariç) (toptan)	34.303	24.135	26.822
3823	Sınai mono karboksilik yağ asitleri, rafınaj mahsulü asit yağları, sınai yağ alkoller	28.100	26.170	24.317
2306	Bitkisel yağların üretiminden (23.04-05' hariç)arta kalan küspe ve katı atıklar	5.227	7.873	20.028
3401	Sabunlar, yüzey aktif organik ürünler ve müstahzarlar	20.338	13.265	17.771
8443	Baskı yapmaya mahsus makinalar; kopyalama ve faks makinaları; bunların aksam, parça ve aksesuarları	20.777	19.095	17.471
8471	Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüşt	30.496	22.713	16.968
3907	Poliasetaller, diğer polieterler, epoksi reçineler, polikarbonatlar, alkit reçineler, polialisterler	24.172	19.481	16.174
8541	Diyodlar, transistörler vb yarı iletken tertibat; ışık yayan diyodlar; monte edilmiş piezo elektrik	12.561	14.550	14.541
8529	Sadece veya esas itibariyle 85.25 ila 85.28 pozisyonlarında yer alan cihazlara mahsus aksam ve parça	4.495	8.226	11.781
1805	Kakao tozu (ilave şeker/diğer tatlandırıcı maddeler içermeyen)	12.172	4.007	9.802
7411	Bakırdan ince ve kalın borular	10.094	1.126	9.796

1516	Hayvansal ve bitkisel yağlar ve bunların fraksiyonları	22.679	18.727	9.703
------	--	--------	--------	-------

Potansiyel Ürünler

Tarım ve Gıda Ürünleri

Bakliyat:

Nohut GTİP: 071320

Mercimek GTİP: 071340

Endüstriyel Bitkiler:

Tütün Mamülleri

Kuru Meyveler:

Kuru üzüm

Kuru kayısı

Kuru incir

Sert Kabuklu Meyveler:

Kaju

Yer fıstığı

Fındık

Un:

Ekmekçi mamulleri (ekmek, pasta, kek)

Bitkisel Yağlar:

Zeytinyağı(Sızma)

Sanayi Ürünleri :

Demir çelikten yarı mamuller

Alaşımli çelikten çubuk profiller

Demir/Çelik filmaşın (sıcak Haddelenmiş, rulo halinde) (gtip:7213)

Ev Tekstili ve Dekoratif Kumaşlar:

Halı ve diğer yer kaplamaları

Otomotiv ana ve yan sanayii

Metal şekillendirme-kesme makine ve presleri (gtip: 8462)

Ağaç, Mantar, Kemik, Sert Kauçuk, Plastik vb. İşleme Makineleri (gtip: 8465)

Bakliyatlar: Nohut ve Mercimek

Malezya ve bölgede bulunan Endonezya, Filipinler, Tayland, Singapur ülkelerinin bakliyat ithalatı düşük seviyelerdedir. Malezya 2012 yılı itibariyle 6 milyon dolar değerinde nohut ithal etmiştir. Ülkemiz ihracatçılarının önemsemesi halinde nohut, gelişme gösterebilecek bir Pazar konumundadır. Nohut ihracatı Malezya iç pazarının yanı sıra; Endonezya, Filipinler, Tayland ve Singapur gibi ülke pazarlarında da önem taşımaktadır.

İhraç potansiyelimizin olduğu bir başka bakliyat ürünü mercimektir. Sınırlı büyüklükte olan bu pazarın tıpkı nohutta olduğu gibi gelecek vaat ettiği öngörülmektedir. Nitekim ülkemiz Malezya mercimek ithalatının yarısından fazlasını gerçekleştirmektedir. Malezya 2012 yılı mercimek ithalatı

3,1 milyon dolar olarak gerçekleşmiş olup ithalatın büyük bir bölümü kırmızı mercimekten oluşmaktadır.

Endüstriyel Bitkiler: Tütün Mamulleri

Ülkede tütün üretiminde azalma trendi göze çarpmaktadır. Bu trend ABD ve diğer ülkelerin ithalatına bağımlılığı arttırmaktadır.

Kuru Meyveler: Kuru Üzüm, Kuru Kayısı, Kuru İncir

Malezya kuru üzüm ithalatı 2012 yılında 11 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Ülkemiz ihracatı için kuru üzüm büyük önem taşımaktadır. Kuru üzümün yanı sıra ülke çapında fazla tanınmayan kuru incir ve kuru kayısı da ihraç potansiyelimiz olan ürünlerdendir. Malezya kuru kayısı ithalatı 252 bin dolar civarında olup, ithalatın neredeyse tamamı Türkiye'den yapılmaktadır.

Sert Kabuklu Meyveler: Kaju ve Yer Fıstığı

Malezya'da düşük miktarlarda kaju ve yer fıstığı üretimi bulunmaktadır. (Kaju: 13.000 ton, Yer fıstığı: 6.000 ton) Yer fıstığı kuruyemiş olarak tüketilmektedir. Bunlara ek olarak fındık, çikolatalı mamuller içerisinde kullanılmaktadır. Malezya'nın Türkiye'den fındık ithalatının 1,5 milyon dolar civarında olduğu bilinmektedir(2012).

Unlu Mamuller: Ekmek, Pasta ve Kek

Malezya'da ekmekçi mamulleri olarak bilinen ekmek, pasta ve kek satış hacmi; bu ürünlerin kahvaltı ve ara öğünlerde sıkça tüketilmesi nedeniyle artan bir seyir izlemektedir. 2012 yılında 1,71 milyar RM olan satış hacminin 2017 yılında 1,76 milyar RM olması beklenmektedir. 2012 yılında %65,7 oranında beyaz ekmek tüketimi, %28 oranında ise tam buğday ekmeği tüketimi bulunmaktadır.

Zeytinyağı

Kalp-damar hastalıkları, hipertansiyon ve benzeri hastalıkların ülkede yaşanan en önemli sağlık sorunları olması nedeniyle; zeytinyağı ülke pazarında önem kazanan bir üründür. Özellikle sızma zeytinyağı ilgi görmektedir. Türkiye, Malezya zeytinyağı pazarının dördüncü önemli tedarikçisi konumundadır. Malezya'nın 2008/12 döneminde zeytinyağı ithalatı yıllık ortalama %16 artmıştır. 2012 yılında zeytinyağı satışları %6 olmuştur. Malezya pazarında zeytinyağının payı düşük olsa da en dinamik ürün olarak göze çarpmaktadır. Önümüzdeki dönemde de tüketimin diğer yağlara göre daha hızlı artması ve 2016 yılına kadar hacim olarak yıllık ortalama %6,5, değer olarak %3,7 büyümesi beklenmektedir.

Sanayi Ürünleri :

Demir çelikten yarı mamuller

Alaşımlı çelikten çubuk profiller

Demir/Çelik filmaşın (sıcak Haddelenmiş, rulo halinde) (gtip:7213)

Ev Tekstili ve Dekoratif Kumaşlar:

Halı ve diğer yer kaplamaları

Otomotiv ana ve yan sanayii

Metal şekillendirme-kesme makine ve presleri (gtip: 8462)

Ağaç, Mantar, Kemik, Sert Kauçuk, Plastik vb. İşleme Makineleri (gtip: 8465)

- **Sanayi Ürünleri ve Hizmetler İhraç Potansiyelimiz**

- **Demir Çelik**

Malezya, 2012 yılında 123,9 milyon dolar değerinde demir çelikten yarı mamuller (gtip:7207) ithalatı gerçekleştirmiştir. Türkiye'nin 2010 yılında %27,6 pazar payı olmasına karşın 2011 ve 2012 yıllarında bu üründe Malezya'ya hiç ihracatı olmamıştır. İsviçre, Ukrayna, Japonya, Brezilya ve Çin önemli tedarikçiler olmuştur. 2012 yılında Malezya'nın ithalatı bir önceki yıla göre %11 artmıştır. Malezya'nın 2012 yılında dünya ithalatındaki payı %0,4 olmuştur.

Malezya, 2012 yılında 199,6 milyon dolar değerinde alaşımli çelikten çubuk profiller (gtip:7228) ithalatı gerçekleştirmiştir. İthalatın %60,9'u Çin'den yapılmıştır. G.Kore, Japonya, Almanya ve İsveç diğer önemli tedarikçiler olmuştur. 2012 yılında Malezya'nın ithalatı bir önceki yıla göre %25 artmıştır. Malezya'nın 2012 yılında dünya ithalatındaki payı %1,4 olmuştur. Türkiye'nin bu üründe 2012 yılında Malezya'ya ihracatı 1,3 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiştir.

Malezya, 2012 yılında 443,2 milyon dolar değerinde Demir/Çelik Filmaşın (Sıcak Haddelenmiş, Rulo Halinde) (gtip:7213) ithalatı gerçekleştirmiştir. İthalatın %33,8'i Çin'den yapılmıştır. Çin, G.Kore, Japonya, Tayvan ve Türkiye diğer önemli tedarikçiler olmuştur. 2012 yılında Malezya'nın ithalatı bir önceki yıla göre %23,2 artmıştır. Malezya'nın 2012 yılında dünya ithalatındaki payı %3,2 olmuştur. Türkiye'nin bu üründe 2011 yılında Malezya'ya ihracatı %191,5 artarak 15,5 milyon dolar seviyesine yükselmiştir. 2012 yılında ise ihracatımız 4,8 milyon dolara gerilemiştir.

- **Ev Tekstili**

Malezya ev tekstili ve dekoratif kumaşlar sektörü satışları 2008 yılında %1,4 büyüyerek 268,6 milyon RM'den 272,3 milyon RM'ye yükselmiştir. Sektördeki satışlar 2003-08 döneminde yıllık ortalama %3,9 artmıştır. Sektörün yıllık ortalama %2 büyümesi ve 2013 yılında sektördeki satışların 300,1 milyon RM'ye ulaşması beklenmektedir. İç piyasadaki en büyük firmalar IKEA, Macy, Kamdar ve Fella Design adlı firmalardır.

Tüketicilerde son dönemlerde yenilikçi tasarımlara yoğun bir ilgi ve farkındalık vardır. Artan orandaki fuar, sergi ve tanıtım faaliyetleriyle pazarda rekabet artmıştır. Sektörde Noel, Çin Yeni Yılı ya da bayramlar gibi zamanlarda satışlar önemli ölçüde artış göstermektedir.

- **Halı**

Malezya halı ve diğer yer kaplamaları ithalatı 2012 yılında %8 büyüyerek 47,9 milyar dolara ulaşmıştır. İthalat 2008-12 döneminde %7 artmıştır. Başlıca tedarikçi ülkeler Çin(%39), Tayland(%12), Türkiye(%11) ve Endonezya(%9)'dır.

Malezya'daki tüketiciler halı ve diğer yer kaplamalarını geleneksel olarak evlerinde temel yer kaplaması olarak görmemektedirler. Buna karşın son yıllarda ofis yer kaplamalarında halı kullanımı çok yaygınlaşmaya başlamıştır. Malezya'da sektörün büyümesinin en büyük sebebi bu eğilimdir.

- **Otomotiv Ana ve Yan Sanayi**

Malezya, ASEAN ülkeleri arasında yolcu araçları pazarının en geniş olduğu pazardır. Bölgedeki yeni araç satışlarının %40'ı Malezya'da gerçekleşmektedir. ASEAN ülkeleri arasında, araç satışlarında Malezya'nın en yakın rakibi Endonezya'dır. Malezya otomotiv sanayisinde önemli ilerlemeler kaydetmiştir. Yerli düşük fiyatlı otomobil firmaları, Proton ve Perodua, uluslararası pazarda diğer markalarla rekabet edecek duruma gelmiştir.

Bununla birlikte Malezya'da otomotiv sektörü özel olarak korunmaktadır. Malezya'nın en yüksek gümrük vergisi uyguladığı malları, otomobiller oluşturmaktadır. Ancak oto yan sanayi çok fazla gelişmemiştir. 2012 yılında Malezya otomobil piyasasında Perodua'nın payı %30 iken Proton'un payı

%27'dir. Her iki firma da Japon otomotiv firmaları ile ortak olup, Japon teknolojisi ile Malezya'da üretim yapmaktadırlar.

Ülkede monte edilen otomotiv ürünleri şu şekildedir: Proton, Perodua, Atos, Matrix, Land Rover, BMW, Peugeot, Honda ve Toyota'nın çeşitli modelleri, Volvo, Mercedes ve Hyundai.

2012 yılında toplam üretim %7,2 artışla 572,510 adet olarak gerçekleşmiştir. Malezya'da üretilen araçların %90'ı binek otomobildir.

• **Takım Tezgahları**

Takım tezgahları, metalleri çeşitli yollarla işleyen ve imalat sanayinin ana girdilerinden birini oluşturan makine ve ekipmanlardır. Sektörün ürünleri başlıca iki kategoriye ayrılmaktadır:

- i) Talaşlı İşleme Tezgahları.
- ii) Metal Şekillendirme Tezgahları.

Talaşlı işleme tezgahları arasında yer alan başlıca ürünler: Lazer, foton, ultrasonik, elektro-erozyon yöntemiyle maddeleri aşındırarak işleyen makineler; metal işleme merkezleri, tek ve çok istasyonlu tezgahlar; torna tezgahları; delme, freze, rayba tezgahları; bileme, taşlama, cilama tezgahları; dişli, yiv vb. açma ve testere ve broş tezgahlarıdır.

Metal şekillendirme tezgahları ise: Metalleri kesme, dövme, katlama, kavislendirme vb yoluyla işleyen makine ve presler; çubuk, profil, boru tel çekme tezgahları, vida, cıvata, tel işleme makineleridir.

Diğer tezgahlar: Taş, beton, seramik, soğuk cam, beton işleyen makineler, testere cilama vb. makineleri; ağaç, mantar, seramik, sert plastik ve kauçuk işleyen makineler (testere, kalıp-freze makineleri, parlatma-taşlama makineleri, bükme-birleştirme makineleri, delik açma-zıvanalama makineleri, yarma-dilme-yapraklama makineleri); takım tezgahlarının aksam ve parçalarıdır.

Metal şekillendirme-kesme makine ve presleri (gtip: 8462)

Takım tezgahları, metalleri çeşitli yollarla işleyen ve imalat sanayinin ana girdilerinden birini oluşturan makine ve ekipmanlardır. Sektörün ürünleri başlıca iki kategoriye ayrılmaktadır:

- i) Talaşlı İşleme Tezgahları.
- ii) Metal Şekillendirme Tezgahları.

Talaşlı işleme tezgahları arasında yer alan başlıca ürünler: Lazer, foton, ultrasonik, elektro-erozyon yöntemiyle maddeleri aşındırarak işleyen makineler; metal işleme merkezleri, tek ve çok istasyonlu tezgahlar; torna tezgahları; delme, freze, rayba tezgahları; bileme, taşlama, cilama tezgahları; dişli, yiv vb. açma ve testere ve broş tezgahlarıdır.

Metal şekillendirme tezgahları ise: Metalleri kesme, dövme, katlama, kavislendirme vb yoluyla işleyen makine ve presler; çubuk, profil, boru tel çekme tezgahları, vida, cıvata, tel işleme makineleridir.

Diğer tezgahlar: Taş, beton, seramik, soğuk cam, beton işleyen makineler, testere cilama vb. makineleri; ağaç, mantar, seramik, sert plastik ve kauçuk işleyen makineler (testere, kalıp-freze makineleri, parlatma-taşlama makineleri, bükme-birleştirme makineleri, delik açma-zıvanalama makineleri, yarma-dilme-yapraklama makineleri); takım tezgahlarının aksam ve parçalarıdır.

Metal şekillendirme-kesme makine ve presleri (gtip: 8462)

Malezya 2012 yılında 305 milyon dolar değerinde "metal şekillendirme-kesme makine ve presleri" ithalatı yapmıştır. 2012 yılında Malezya'nın ithalatı %31 artmıştır. Malezya 2012 yılında dünya ithalatından %2,6'lık pay almıştır. İthalatta ilk beş ülke Almanya, Çin, Japonya, Tayvan, ve Hollanda olarak sıralanmıştır.

Türkiye söz konusu üründe 2012 yılında Malezya'ya 1,5 milyon dolar değerinde ihracat gerçekleştirmiştir. İhracat değeri bir önceki yıla göre %2 azalmıştır. Malezya metal şekillendirme makine ve presleri ithalatında tüm ülkelere %0 gümrük vergisi uygulamaktadır.

Ağaç, Mantar, Kemik, Sert Kauçuk, Plastik vb. İşleme Makineleri (gtip: 8465)

Malezya 2012 yılında 175 milyon dolar değerinde “ağaç, mantar, kemik, sert kauçuk, plastik vb. işleme makineleri” ithalatı yapmıştır. 2012 yılında ithalat %37 oranında artmıştır. Malezya 2012 yılında dünya ithalatından %2,7’lik pay almıştır. İthalatta ilk beş ülke Japonya, Çin, Tayvan, Almanya ve Singapur olarak sıralanmıştır.

Türkiye söz konusu üründe 2008 yılında 800 bin dolarlık ihracatı varken 2009 yılında Malezya’ya hiç ihracat yapmamıştır. 2010 yılında da yok denecek kadar az bir ihracat gerçekleştirilmiştir. 2012 yılında ise 81.000 dolarlık bir ihracat gerçekleşmiştir. Malezya ağaç, mantar, kemik, sert kauçuk, plastik vb. işleme makineleri ithalatında tüm ülkelere %0 gümrük vergisi uygulamaktadır.

YATIRIM İLİŞKİLERİ

• Doğrudan Yabancı Yatırımlar

•

• Doğrudan Yabancı Yatırımların Görünümü

Malezya diğer Uzakdoğu ülkeleri gibi ihracata dayalı sanayileşme prensibini benimsemiş olmasına rağmen onlardan farklı olarak yabancı yatırım çekmeye daha çok önem vermiştir. Yabancı yatırım çekmek için yabancı yatırımın önündeki engelleri en düşük düzeye indirmişlerdir. Yatırımların iznini MIDA-Malaysian Industrial Development Authority (Malezya Sanayi Geliştirme İdaresi) vermektedir.

2012			2011			
Yeni Yatırımlar	Genişleme ve Çeşitlendirme Projeleri	Toplam	Yeni Yatırımlar	Genişleme ve Çeşitlendirme Projeleri	Toplam	
Proje Sayısı	512	331	804	473	334	846
Potansiyel İşgücü	56.578	34.109	76.631	42.522	43.775	100.533
Toplam Sermaye Yatırım (milyon RM)	33.096	14.215	41.052,40	26.837,40	22.990,80	56.086,80
- Yerli	9.007,6	5.996,8	20.207	14.210,2	9.007,6	21.937,9
- Yabancı	13.983,2	8.218,2	20.845,4	12.627,2	13.983,2	34.148,9

Kaynak: www.mida.gov.my

Ülkeler İtibarı ile Doğrudan Yabancı Yatırımlar

Ülkelere Göre Yabancı Yatırımlar

Ülkeler	2012	
	Proje Sayısı	Yabancı Yatırım (RM)
Japonya	62	2.792.900.107

Suudi Arabistan	2	2.648.021.433
Singapur	109	2.214.565.561
Çin	23	1.977.802.063
G. Kore	17	1.636.972.599
Fransa	7	1.436.231.317
Norveç	2	1.141.520.001
Hindistan	12	903.232.183

www.mida.gov.my

- **Sektörler İtibarı ile Doğrudan Yabancı Yatırımlar**

Malezya'da bir şirketin imalatçı lisansı almak amacıyla başvurabilmesi için ya 2,5 milyon RM (yaklaşık 658000 ABD\$) sermayesi olması, ya da en az 75 çalışanı olması gerekmektedir.

İmalat yapan şirketlerde yabancıların payı genelde en fazla %30 olmaktadır. Buna karşın bazı durumlarda bu payın %100'e kadar çıkmasına izin verilmektedir. Eğer bir şirket ürettiği ürünlerin %80'i ve üstü oranında ihracat yapacaksa şirket sermayesinde %100 oranında yabancı payı olmasına izin verilmektedir. Eğer şirket üretiminin %51'i ile %79'u oranında ihracat yapacaksa arazi harici sabit varlıklarının toplamı 50 milyon RM'den (yaklaşık 13,1 milyon ABD\$) fazla ise ya da katma değerinin en az %50'si Malezya'da üretiliyorsa ve iç pazar için Malezya'da üretilen mallarla rekabet etmeyecekse yabancıların %100 oranında payı olmasına izin verilmektedir. Eğer bu gereklilikler yerine getirilmiyorsa genelde %51 oranında yabancı paya izin verilmektedir; yüksek katma değerli ve yüksek teknoloji projelerde bu oran %79'a kadar çıkabilmektedir. Üretimlerinin %20'si ile %50'si arasında ihracat yapacak projelerde katma değer seviyesine göre %30 ile %51 oranları arasında yabancı payına izin verilmektedir. Üretimlerinin %20'sinden daha az oranda ihracat yapacak projelerde yabancıların payı en fazla %30 olabilmektedir. Multimedia Super Corridor (MSC) statüsünde yatırım yapan yabancı yatırımlarda %100 yabancı payına izin verilmektedir.

- **Ülkedeki Serbest Bölgeler (Özel Ekonomik Bölgeler)**

Malezya'da serbest bölgelere ilişkin uygulamalar Serbest Bölgeler Kanunu ve Yönetmeliği (Free Zones Act 1990 - Free Zones Regulations 1991) çerçevesinde düzenlenmektedir.

Serbest bölgelerde faaliyet gösteren firmalar, Gümrük Kanunu'nun (Custom Act 1967) 31. kısmında ele alınan ihracat ve ithalat kısıtlamaları bakımından gümrük dışı bölgede faaliyet gösterdiği kabul edilmekte olup, bu bölgelerde en alt düzeyde gümrük formaliteleri uygulanmaktadır.

Bu bölgelerde %100 yabancı sermayeli şirket kurulmasına imkan tanınmakta olup, öncelikli statü, vergi muafiyetleri, yatırım indirimleri ve diğer bazı devlet destekleri uygulanmaktadır. Gümrük vergilerinin dışında satış, hizmet ve tüketim vergileri uygulanmamaktadır. Başka bir deyişle, gümrük muafiyetlerine tabidir.

Malezya'da gümrük idaresi, Maliye Bakanlığına bağlıdır. Bu bağlamda, serbest bölgelerin açılmasına ilişkin izinler Maliye Bakanlığı'na verilmektedir. Anılan Serbest Bölgeler Kanunu'nun 3. maddesi çerçevesinde Serbest Bölgenin işletilmesine ilişkin bir otorite veya işletmeci atanır. Bu otorite, federal hükümet tarafından, yerel devlet yetkili organlarından biri olabileceği gibi bir şirket de olabilir.

Bu bölgelerde faaliyet gösterecek şirketler, diğer yerel şirketler gibi CCM'ye (Companies Commission Of Malaysia) üye olmalıdırlar. Kurulan şirket, MIDA (Malaysian Industrial Development Authority) tarafından üretim faaliyetleri için izin almalıdır. Ayrıca, bölge otoritesi veya işleticisinden de bir takım izinler talep edilebilmektedir. Kurulacak şirket özel hisseli bir limited şirket olabileceği gibi dernek veya kamu kuruluşu tarafından kurulmuş bir limited şirket veya unlimited (sınırsız sorumlu) bir şirket olabilir.

Malezya’da hali hazırda 14 adet serbest bölge bulunmaktadır. Bu bölgeler, temel olarak lojistik, ticaret veya paketleme ve montaj gibi üretim gerektirmeyen aktiviteleri içerir. Bu bölgeler;

- Pasir Gudang FZ
- Pelabuhan Tanjung Pelepas FZ
- Kawasan Bebas Cukai Stulang Laut (FCZ)
- Pelabuhan Utara FZ
- Pelabuhan Selatan FZ (South Point)
- Pelabuhan Barat FZ
- Port Klang Free Zone (PKFZ)
- MILS Logistic Hub (MLH) Mukim Klang
- KLIA Sepang (KLIA)
- Kompleks Gudang Agen Penghantaran Kargo Udara, Bayan Lepas, P.Pinang
- Dermaga Air Dalam, Sek.4, Bandar Butterworth, Sbrg Prai
- Mukim 12, Daerah Barat Daya, P.Pinang
- Rantau Panjang FZ
- Pengkalan Kubor FZ

Öte yandan; Malezya’da minimal gümrük formalitelerinden ziyade, ihracata dayalı üretim yapan firmaların üretim sürecinde hammadde, ara mamul, makine ve ekipman ihtiyaçlarının gümrüksüz olarak temin edilmesi sağlayan ve nihai ürünlerin ihracında en az düzeyde formalitenin uygulandığı, temel olarak ihracata dayalı üretim merkezleri olarak tanımlayabileceğimiz Serbest Endüstri Bölgeleri (Free Industrial Zones) bulunmaktadır. Serbest bölgeler gibi aynı kuruluş esaslarına bağlıdırlar.

Bu bölgelerde üretim yapan firmaların üretimlerinin en az %80’ini ihraç etmelidirler. Malezya’da hali hazırda 19 adet Serbest Endüstri Bölgesi bulunmakta olup, bunlar;

- Pasir Gudang FZ
- Pelabuhan Tanjung Pelepas FZ
- Sultan Ismail Senai Airport
- Batu Berendam Fasa I FZ
- Batu Berendam Fasa II FZ
- Batu Berendam Fasa III FZ
- Tanjung Keling FZ
- Teluk Panglima Garang FZ
- Port Klang Free Zone (PKFZ)
- Sungai Way FZ
- Hulu Klang FZ
- Jelapang II FZ
- Kinta FZ
- Bayan Lepas I FZ
- Bayan Lepas II FZ
- Bayan Lepas III FZ
- Bayan Lepas IV FZ
- Seberang Prai FZ
- Sama Jaya, Kuching FZ

Malezya’da en önemli Serbest Bölge ve Serbest Endüstri Bölgeleri, Penang ve Klang bölgesinde toplanmıştır.

Diğer taraftan, Malezya’da kurulan Lisanslı Üretim Antrepoları (Licensed Manufacturing Warehouses-LMW) da Serbest Endüstri Bölgeleri gibi ülke ekonomisinde büyük öneme sahiptir. Nitekim, Malezya’da 343 şirket FIZ’de faaliyet gösterirken, 1905 firma LMW’de faaliyet göstermektedir.

FIZ ve LMW, Malezya'ya satış yapılması halinde (%80 ihracatın dışında kalan miktar) tütün ve alkollü içecekler hariç gümrük yükümlülüğü yoktur. Uygulanacak gümrük vergilerinde ise bir takım indirimler mevcuttur. (http://www.mida.gov.my/en_v2/index.php?page=industrial-land)

LMW, serbest bölgelerden farklı olarak gümrük kanunu çerçevesinde kurulmakta olup, gümrük sınırları içerisinde mütalaa edilmekte ve yönetimleri gümrük idarelerince yerine getirilmektedir.

Ayrıca, Malezya'da 3 adet Duty Free Port bulunmaktadır. Bunlar, Labuan, Tioman ve Langkawi adalarıdır. Tioman ve Langkawi daha ziyade turizm amaçlı olarak duty free port olarak ilan edilmiştir. Labuan, diğerlerine göre farklılık arz etmektedir.

Malezya hükümeti, 1990 yılında Labuan'ı vergi cenneti olarak ilan etmiştir. Bu bölge, offshore bankacılık, sigortacılık, emanet fonu yönetimi gibi faaliyetlerin yer aldığı bir uluslararası offshore bölgesi olmasının yanı sıra petrol şirketleri içinde bir üs halindedir. Ancak, petrol ve gemicilik sektöründe faaliyet gösteren çok uluslu şirketlerin offshore faaliyetleri yerine getirmesine izin verilmektedir.

Labuan bölgesinde, ticaret dışında elde edilen gelirler vergi muafiyetine tabii iken, ticari faaliyetlerden elde edilen gelirlerden elde edilen net karın %3 ü oranında ya da yılda 20.000 RM miktarında vergi alınmaktadır.

Duty Free Port statüsü, serbest bölge konsepti esas alınarak Gümrük Kanunu'nda ayrıca düzenlenmiştir. Bu bağlamda, free zone ve duty free port'lar farklı yasal mevzuata tabii olsalar da, ikisi de farklı gümrük bölgesi olarak kabul edilmektedir. İlgili free portlar, Gümrük Kanunu'nda (Labuan – 154 ila 160, Langkawi - 163A ila 163 G, Tioman 163 J ila 163 P) özel koşullar olarak düzenlenmiştir.

• Ülkede İş Kurma Mevzuatı

Bir yabancı şirket yerli bir ortağı olmadığı ya da Malezya'da şubelerini açıp tescil ettirmediği müddetçe iş yapamaz. Malezya'da şirket kurmak için bu konuda yetkilendirilmiş olan Malezya Şirketler Komisyonu'na (CCM-Companies Commission of Malaysia) başvurulması gerekmektedir. İmalat yapmak için şirket kurarken, öncelikle Dış Ticaret ve Sanayi Bakanlığı'na bağlı Malaysian Industrial Development Authority (MIDA) kuruluşa başvurulup, projenin onaylatılması gerekmektedir. Malezya'da geçerli 1965 sayılı şirket kurma yasasına göre üç türlü şirket kurulabilmektedir: Anonim Şirket, Limited ve Kollektif Şirket.

Şirket kurmak için öncelikle kurulacak şirketin isminin belirlenmesi gerekmektedir. Kurulmak istenen şirketin isminin onaylanması için Form 13 A formu doldurularak Şirket Tescil Ofisi'ne başvurulur. Başvuru esnasında 30 RM para yatırılır. Önerilen şirket ismi kabul edilirse şirket kurmak için gerekli dokümanların hazırlanması için 3 ay süre verilir. Şirket kurmak için gerekli evraklar aşağıda belirtilmiştir:

- Şirket sözleşmesi
- Şirket kuruluş senedi
- Şirket yöneticisi veya kurucusu olacak kişiler hakkında bilgi
- Yerli idarecilerin yetkilerini gösteren belge
- Malezya'da yerleşik şirketi temsil eden bir veya birkaç tane avukatın yetki belgesi
- Şirketin acentesi tarafından resmi form ile yasal ilanı
- Şirketin izin verilmiş sermayesi için tescil ücreti

Şirket Kuruluşunda Kayıtlı Sermayeye Göre Yatırılacak Tutarlar

İzin Verilmiş Şirket Sermayesi (RM)	Tescil Ücreti (RM)
0-100000	1000
100001-500000	3000
500001-	5000

1000000	
1000001-5000000	8000
5000001-10000000	10000
10000001-25000000	20000
25000001-50000000	40000
50000001-100000000	50000
1000000001 ve üstü	70000

Kaynak: www.mida.gov.my

Yatırımlara Sağlanan Teşvikler

Malezya'nın imalat sanayisine uyguladığı başlıca iki teşvik vardır. Bunlar Öncü Statüsü (Pioneer Status-PS) ve Yatırım Vergi Muafiyeti (Investment Tax Allowance-ITA) adlı devlet yardımlarıdır. Bu iki devlet yardımı başvuruları da MIDA'ya yapılmalıdır. Öncü Statüsü teşviğini almaya hak kazanan firma 5 ile 10 yıllık bir süre için %70 ile %100 oranları arasında gelir vergisi muafiyeti kazanmaktadır. Yatırım Vergi Muafiyeti teşviğini almaya hak kazanan firma 5 ile 10 yıllık bir süre için yatırım harcamalarının %60 ile %100 oranları arasındaki bölümünü vergiden düşebilmektedir.

Türkiye'deki Malezya Yatırımları

Malezya'nın Türkiye'de gerçekleştirmiş olduğu en önemli proje, Sabiha Gökçen Havalimanı Dış Hatlar Terminali projesidir. Malezya devletine ait Malezya Havayolları Holding Bhd (MAHB) şirketi ile Türk Limak Grup ve Hintli GMR Infrastructure Ltd. şirketlerinin oluşturduğu konsorsiyum, Sabiha Gökçen Havalimanının dış hatlar terminalinin yapımı ve 20 yıl süreyle işletimi konusunda 10 Temmuz 2007 tarihinde yapılan ihaleyi 2,7 milyar dolarlık teklifle kazanmıştır. Bu bağlamda, Hazine Müsteşarlığının vermiş olduğu verilere göre anılan firma 2008 ve 2009 yıllarında sırasıyla 7,5 ve 11 milyon dolarlık yatırım transferinde bulunmuştur.

Malezya'daki Türk Yatırımları

İki ülke arasındaki en önemli proje ve ortak yatırımı, Malezya Maliye Bakanlığı ile Nuro Holding bünyesindeki FNSS A.Ş. ile 287 Milyon dolarlık zırhlı araç satışı ve araçların Malezya'da montajı olduğu söylenebilir. Söz konusu teslimatlar 2004 yılında sonuçlandı ama şirketler arasında yeni anlaşmalar gereğince, geçtiğimiz yıl 250 adet 8x8 zırhlı aracın tekrar Malezya'da ortak üretilmesi ve satılmasına karar verildi. Yeni anlaşmanın ilk teslimatlarının 2012 yılında gerçekleşmesi beklenmektedir.

Malezya'da şu an itibari ile dış protezleri alanında yatırım yapan ve faaliyetlerini hali hazırda sürdüren Turkom-Ceramic(M) Sdn Bhd firması ve Eroğlu Giyim San. Tic. A.Ş. firmasının ürünlerini satmak için kurulan Collins and Loft (M) Sdn. Bhd. (satış ofisi) bölgedeki diğer Türk yatırımlarıdır. Dimes meyve suları ise Malezya'da açmış olduğu bayilik aracılığıyla son 3 yıldır Malezya partneri ile birlikte market ve dağıtım kanallarına satış yapmaktadır.

Malezya'da yatırım yapan bir diğer Türk firması ise Yonca-Onuk Adi Ortaklığı'dır. Yonca-Onuk A. O. Malezya'da Baustead Naval Shipyard SDN BHD ile MYO Marine SDN BHD isimli ortak bir şirket kurmuştur. BYO Marine tarafından 2010 yılı içerisinde Malaysia Maritime Enforcement Agency

(MMEA) ihtiyacı doğrultusunda 10 adet ONUK MRTP16 Ani Müdahale Botu inşası için sözleşme imzalanmıştır. Botların 4 adedi Türkiye’de Yonca-Onuk A. O. Tesislerinde kalanı ise Yonca-Onuk tarafından sağlanacak teknoloji transferi ile Malezya’da 20 ay içerisinde üretilmesi planlanmaktadır.

Türkiye’nin en önemli sanayi kuruluşlarından biri olan Evyap 2011 yılında Evyap Sabun Malaysia Sdn Bhd firması adı altında Malezya’nın Johor eyaletinin Tanjung Langsat endüstriyel bölgesinde 120 dönümlük arsayı 60 yıllığına kiraladı. 55 milyon dolara kurulması beklenen fabrikanın, 2013 yılında üretime geçmesi beklenmektedir.

Malezya’da yatırım yapmaya hazırlanan bir diğer firma ise Türkiye’nin tek yerli rüzgar türbini üreticisi olan Soyut-Wind’dir. Soyut-Wind’in Malezya’ya yatırım yapma sebebi Malezya’daki yüksek rüzgar enerjisi yatırım potansiyelidir, ülkede rüzgardan üretilen elektrik enerjisine Türkiye’nin yaklaşık 4 katı kadar alım garantisi teşviki bulunmaktadır. Bu bağlamda Soyut-Wind ikinci fabrikasını Malezya’da, Malezyalı Melewar Industrial ile ortaklaşa 30 Milyon Euro’ya inşa etmeyi planlamaktadır.

Basında yer alan bilgilere göre Malezya’daki en yeni Türk yatırımı ise boru pazarının öncü kuruluşlarından Novoplast tarafından gerçekleştirilmiştir. Malezya’da açtıkları yeni fabrika iler düşük nakliye maliyeti ve kısa teslim süresi avantajı ile önümüzdeki üç yıl içerisinde bölgedeki büyüklüğünü 15 milyon dolara çıkarmayı hedeflemektedir.

Serbest Ticaret Anlaşmaları (STA’lar)

Türkiye ile Malezya Arasında Serbest Ticaret Anlaşması İmzalandı

Ekonomi Bakanı Sn. Nihat Zeybekci, Güney Asya bölgesinde ilk Serbest Ticaret Anlaşması’nın (STA) Malezya ile imzalandığını belirterek, bu çerçevede sanayi ürünlerindeki tüm gümrük vergilerinin en geç 8 yıl sonunda karşılıklı olarak sıfırlanacağını bildirdi.

Bakan Zeybekci yazılı açıklamasında, Türkiye ile Malezya arasında müzakereleri 2010 yılı Mayıs ayında başlatılan ve 13-15 Ocak 2014’te Ankara’da gerçekleştirilen 9. tur neticesinde tamamlanan Türkiye-Malezya STA’yı, Malezya Uluslararası Ticaret ve Sanayi Bakanı Dato’Sri Mustapa Mohamed ile imzaladıklarını belirtti. Ankara’da imzalanan anlaşma ile Türkiye’nin, Malezya pazarına AB’den önce tercihli giriş imkanı elde ettiğini belirten Zeybekci, STA’nın, tarafların iç mevzuatlarına göre gerçekleştirecekleri onay işlemlerinin tamamlanmasının ardından yürürlüğe konulacağını bildirdi.

Zeybekci, Türkiye’nin Asya-Pasifik Bölgesinde Güney Kore’nin ardından 2’nci, Güney Asya Bölgesinde ise ilk STA’sı olma özelliğini taşıyan anlaşmanın, mevcut haliyle temelde mal ticaretiyle bağlantılı konuları kapsadığını ve yürürlüğe girdikten bir yıl sonra hizmetler ticaretinin serbestleştirilmesi için müzakerelere ve STA’ya yatırımlar konusunda bir bölüm eklenmesi amacıyla istikşafi görüşmelere başlanmasının hükme bağlandığını kaydetti.

Malezya’nın 2013 yılı itibarıyla yaklaşık 30 milyonluk nüfusu, 300 milyar Dolarlık GSYİH’sı, yüzde 4,7 seviyesindeki büyüme oranı, 235 milyar Dolarlık ihracatı, 210 milyar Dolarlık ithalatı ile bölgesinde önemli bir ekonomi olduğuna ve Güneydoğu Asya Uluslar Birliği üyeliği bulunduğuna dikkati çeken Zeybekci, şu değerlendirmelerde bulundu:

“STA kapsamında, anlaşmanın yürürlüğe girişiyle birlikte tarife satır sayısı bakımından Malezya’ya ihracatımızın yüzde 71’i, anılan ülkeden ithalatımızın yüzde 69’u, halihazırda ticarete konu ürünler

bakımından ise ihracatımızın yüzde 83'ü, ithalatımızın ise yüzde 68'i gümrük vergisinden muaf olarak gerçekleştirilecek. 8 yıllık geçiş döneminin sonunda ticarete konu olan ürünler bakımından ihracatımızın yüzde 94'ü, ithalatımızın yüzde 75'i gümrük vergisinden muaf şekilde gerçekleşecek. Bu çerçevede, taraflar sanayi ürünlerindeki tüm gümrük vergilerini en geç 8 yıl sonunda karşılıklı olarak sıfırlayacaklar.

Ülkemizce hassas addedilen bazı tekstil-konfeksiyon, demir-çelik, elektrik-elektronik ve otomotiv ürünlerinde, Malezya tarafınca ise hassas olarak değerlendirilen bazı kimya, tekstil-konfeksiyon, demir-çelik, elektrik-elektronik ve otomotiv ürünlerinde gümrük vergileri 3, 5, ve 8 yıllık indirim takvimlerine tabi olacak. Tarım ürünlerinde ise 8 yıl sonunda tarife satırı bakımından Malezya'ya ihracatımızın yüzde 94'ü, ithalatımızın ise yüzde 47'si için tercihli pazara giriş imkanı sağlanacak. Bu kapsamda, ülkemiz ihracatı açısından önem arz eden; buğday unu, kabuklu meyveler, kuru meyveler, bisküvi, makarna, zeytinyağı, ayçiçek yağı, konserve meyve/sebze, domates salçası ve çeşitli gıda müstahzarlarının gümrük vergileri anlaşmanın yürürlüğe girişi ile birlikte, bir takım balıkçılık ürünleri, şekerleme ve çikolata 3 yılda, kavun, karpuz ve ekmeğe sürülen kakaolu ürünler 5 yılda sıfırlanacak.”

Canlı hayvan, et, işlenmiş et, sütü ürünler, taze/kurutulmuş/kabuklu meyve (tropik hariç) ve sebze, hububat, değirmencilik ürünleri, yağlı tohumlar, zeytinyağı ve ayçiçek yağı, tütün gibi tarife satırlarının yüzde 53'ünü oluşturan tarım ürünlerinin, liberalizasyon kapsamı dışında bırakıldığına değinen Zeybekci, Malezya açısından önem arz eden palm yağı ve ürünleri başta olmak üzere birtakım şekerlik mamulleri, çikolata, makarnalar ve tropik meyve konserveleri, taze/konserve balıklarda gümrük vergilerinin kısmi indirime tabi tutulduğunu belirtti.

Zeybekci, geçen yıl Malezya'ya ihracatın 272 milyon Dolar, ithalatın ise 1 milyar 231 milyon Dolar olduğunu hatırlatarak, STA ile Türkiye aleyhine yaklaşık 1'e 4,5 oranında seyreden dış ticaret açığının azaltılmasıyla, ticaretin dengeli bir biçimde artırılması ve işadamları arasında yeni işbirliği ve yatırım imkanlarının yaratılmasının hedeflendiğini kaydetti.

Kaynak: [Ekonomi Bakanlığı](#)

Malezya her ne kadar ihracata dayalı sanayileşme presibini benimsemiş olsa da, diğer Uzakdoğu ülkelerine kıyasla yabancı yatırıma daha fazla önem veren ve bu yüzden yabancı yatırımcılara teşvik anlamında avantajlar sağlayan bir ülke olarak öne çıkmaktadır. Bunun dışında istikrarlı ekonomik ve politik yapısı, imzalamış olduğu Serbest Ticaret Anlaşmaları (STA'lar) ile diğer pazarlara rahatlıkla giriş sağlaması açısından yabancı yatırımcılar için bir cazibe merkezi haline gelmektedir.

Malezya son dönemde Japonya, Pakistan, Yeni Zelanda ve Şili ile Serbest Ticaret Anlaşmaları imzalanmıştır.

Müzakere süreci devam eden STA'lar:

- ❖ Malezya- Avustralya
- ❖ Malezya-AB
- ❖ Malezya- Trans Pasifik Birliği
- ❖ Malezya- Körfez Ülkeleri Dayanışma Komisyonu
- ❖ Malezya- D8 Ülkeleri

Malezya-Türkiye Arasındaki Anlaşma ve Protokoller

- ❖ Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşması 13 Şubat 1977
- ❖ Ticaret Anlaşması 13 Şubat 1977

- ❖ Kültür anlaşması 13 Şubat 1977
- ❖ Deniz Ulaşımına İlişkin Anlaşma 08 Eylül 1983
- ❖ Hava Ulaşımına İlişkin Anlaşma 13 Mayıs 1983
- ❖ Kültürel ve Bilimsel Değişim Programı (1989-1991)
- ❖ Standartlarda İşbirliği Anlaşması 27 Eylül 1994
- ❖ Askeri eğitim İşbirliği Anlaşması 3 Şubat 1993
- ❖ Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Anlaşması 27 Eylül 1994
- ❖ Türkiye-Malezya Ekonomik ve Ticaret Ortak Komitesi I. Dönem Toplantısı 19 Ocak 1995
- ❖ IĞEME-MATRADE Mutabakat Muhtırası 25 Şubat 1998
- ❖ Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması 25 Şubat 1998
- ❖ Türkiye-Malezya Ekonomik ve Ticaret Ortak Komitesi II. Dönem Toplantısı 21 Mart 2006

İki  lke Arasındaki Ticarete Yaşanan Sorunlar

Malezya uzun yıllar sömürge altında yaşamış olduğundan bu ülke ile olan ilişkilerimiz bu süre zarfında ancak belirli  l ler dahilinde yürütülmüştür. Bu yüzden Malezya'da faaliyette bulunan Türk firmaları, pazarda tanıtım konusunda sorunlar yaşamaktadırlar. Türk  r nlerinin çeşitliliği ve kalitesinin bilinmemesi öncelikle karşılaşılan sorunlardan biridir. Bunun yanında ulaşım, finansman ve bankacılık sistemleri konusunda da firmalarımız sorunlar yaşamaktadır.

Ayrıca, et ve et ürünleri dışında zorunlu olmamakla birlikte tüketiciler tarafından, helal sertifikasının talep edilmesi ve sertifikanın ülkemizde herhangi bir kuruluş tarafından sağlanmaması pazara girişte engel olarak karşımıza çıkabilmektedir.

İki  lke Arasındaki Müteahhitlik İlişkileri

Asya Krizi öncesinde, ülkemizden  چ önemli inşaat firması Malezya'da alt yapı projeleri ile ilgilenmiş, ancak; kriz sonrasında bir tanesi (Mesa İnşaat) hariç Malezya'da iş takibini bırakmıştır.

Bu zaman diliminde GAMA firması, 16 Milyon dolar tutarında bir  imento fabrikası hat montajı işini gerçekleştirmiştir. STFA İnşaat firması ise, 8 Milyon dolar tutarında enerji nakil hattı işini tamamlamıştır. Bugüne kadar Malezya'da, Türk müteahhit firmaları toplam 3 adet proje (58,7 milyondolar)  stlenmişlerdir.

Malezya'da, inşaat firmalarımızın kalite açısından karşılaşılabilecekleri hiç bir sorun bulunmamaktadır. Ancak, finansman açısından zayıf olmaları ve mesafenin uzak olması, müteahhitlik alanında Bumiputra (Malay) firmaların tercih edilmesi veya şart koşulması ve Türk işçi çalıştırılmasında yaşanan sorunlar firmalarımız için dezavantaj teşkil etmektedir. Bu alandaki rakiplerimiz finansman yönünden g cl  olan Japonya, Güney Kore, Çin ve Almanya gibi ülkelerdir. Malezyalı müteahhitler de Japon müteahhitlik firmaları ile yapmış oldukları işbirlikleri sonucunda büyük müteahhitlik firmaları kurmayı başarmışlardır. Ancak, Malezyalı müteahhitler ile Asya-Pasifik ve Orta Asya'da işbirliklerine gidilmesinde yarar olduğ  düşünülmektedir.⁶

Ticareti Etkileyen Faktörler

İşadamlarının Pazarda Dikkat Etmesi Gereken Hususlar

Ticareti Etkileyen Kültürel Faktörler

⁶ www.ibp.gov.tr

İş görüşmesi yaparken kartvizit alışverişi çok önemlidir. Kartvizitleriniz mümkünse kabartılmış biçimde ve İngilizce dilinde hazırlanmalıdır. Malezyalı iş adamlarının büyük bir kısmı Çinli oldukları için kartın diğer yüzünün Çince hazırlanmasında fayda vardır. Ayrıca altın rengi mürekkep kullanılması da kartvizitlerinizin daha fazla beğenilmesini sağlayacaktır. Kartvizitlerinizde eğitiminiz, profesyonel nitelikleriniz ve iş unvanınız gibi özelliklerin de yer alması önemlidir. Malezyalıların kartvizitlerinde bu yazıların hepsinin yer aldığı görülmektedir. Gerekli tanıştırmalar yapıldıktan sonra kartvizitinizi herkese sunmanız gerekmektedir. Kartvizitin iki elle birlikte sunulması nezaket göstergesidir. Kartvizitin karşı tarafça okunabileceği dilde olan kısmı uzatılmalıdır. Alıcı da kartviziti çift eliyle alacaktır. Ayrıca kartviziti birkaç saniye iyi bir şekilde inceledikten sonra kartı muhafaza yerine koyacaktır. Sizden de aynı şekilde bir hareket beklenmektedir. Kartviziti aldıktan sonra hemen acele bir şekilde arka cebinizdeki cüzdanınıza koymanız, kişinin kartının üzerine de herhangi bir şey dökülmesi ve yazılması saygısızlık olarak nitelenebilir.

Malezya iş kültürü etnik Malaylardan gözle görülür bir farklılık gösteren Çin ve Hint kültürünün etkisi altında kalmıştır. Etnik kökenine bakılmaksızın bildikleri ve hoşlandıkları kişilerle iş yapmaktan hoşlanırlar. Karar verme sürecinden önce defalarca Malezya'ya seyahat etmeniz gerekebilir. Diğer kültürlerde olduğu gibi üretken ve kalıcı bir iş ilişkisi kurulabilmesi için uzun vadeli taahhütlerin olmasında fayda vardır.

Pasaport ve Vize İşlemleri

Malezya'ya giriş yapmak isteyen tüm yabancıların geçerli bir pasaportu ve pasaportunun geçerlilik süresinin 6 aydan az olmaması gerekmektedir.

Türk vatandaşları bakımından, umuma mahsus (lacivert renk) pasaporta sahip olanlar için, 3 aya kadar olan kalıplarda vize aranmamaktadır.

Resmi Tatiller ve Çalışma Saatleri

TÜRK – MALEZYA İŞ KONSEYİ

Konsey Hakkında

Türk Tarafı Başkanı: Nail Kurt

Firma ve Ünvanı: FNSS Savunma Sistemleri, Genel Müdür

Karşı Kanat Başkanı: Mirzan Mahatir

Firma ve Ünvanı: Crescent Capital, Yönetim Kurulu Başkanı

Muhatap Kuruluş: Malezya Ulusal Sanayi ve Ticaret Odası

Web Adresi: www.nccim.org.my

Dönemin Başbakanı Necmettin Erbakan'ın bu ülkeye ziyareti sırasında 1995 yılında TOBB ve Malezya Ulusal Sanayi ve Ticaret Odası arasında imzalanan anlaşma ile kurulan Türkiye -Malezya İş Konseyi 1995 yılında gerçekleştirilen ilk ortak toplantının ardından uzun bir sessizlik dönemine girmiş, 2011 yılında Türkiye – Malezya İş Konseyi'nin Karşı Kanat Başkanının yeniden belirlenmesinin ardından Türkiye-Malezya İş Konseyi Ortak Toplantısı, 27 Eylül 2011 tarihinde İstanbul'da 150'den fazla firmanın katılımı ile gerçekleşmiştir.

Türkiye – Malezya İş Konseyi öncelikle Malezya ile Türkiye arasında ticaret, yatırım, teknik işbirliği, teknoloji transferi, (AR-GE) turizm, eğitim programları konularında ortak girişimleri artırmak ile teşvikleri kolaylaştırmasının yanında, Malezya ve Türkiye'deki girişimciler arasında doğrudan ticari ilişkileri teşvik etmek ve böylece aralarındaki ticari ve endüstriyel faaliyetlerin güçlenmesini sağlamak gibi hedefler belirlemiştir. Ticaretteki dengenin de Malezya lehine olduğu düşünülürse söz konusu ticaret açığının öncelikle giderilmesi ve uzun vadede kapatılması yönünde Malezya'dan Türkiye'ye gelen turist sayısının ve yatırımların artırılması yönündeki çalışmaların yanı sıra Malezya'ya çeşitli ticaret heyetleri düzenleyecektir. İslami bankacılık, ağır sanayi ve helal gıda alanında Malezya ile işbirliğine gidilmesi de öncelikli hedefler arasındadır.

Yürütme Kurulu

K. Nail Kurt – FNSS Nurol Savunma Sistemleri
Tarkan Deniz – Ortadoğu Enerji
Murat Özdemir- Orakçı Makina
Alphan Manas – Manas Denizcilik
Güldal Atilla – Evyap

Faydalı Adresler

Diplomatik Misyon Temsilcilikleri

T.C. Kuala Lumpur Büyükelçiliği

Uğur DOĞAN, Büyükelçi

İş Adresi: 118, Jalan U-Thant, 55000 Kuala Lumpur - Malaysia

İş Telefonu: +603-425 95 000

Faks: +603-4257 2227

E-mail: embassy.kualalumpur@mfa.gov.tr

T.C. Malezya Büyükelçiliği

Dato' Sailpul Anuar Abd. Muin, Büyükelçi

İş Adresi: Mahatma Gandhi Cad. No: 58, 06700 G.O.P., Ankara

İş Telefonu: 446 35 47 – 48

Faks: 446 41 30

E-mail: malankara@kln.gov.my

T.C. Malezya İstanbul Konsolosluğu

İş Adresi: Halaskargazi Cad. No: 266 Çankaya Apt. Daire 7 Şişli 80020 - İstanbul

İş Telefonu: (0212) 247 17 28

Faks : (0212) 247 13 75

T.C. Kuala Lumpur Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği

İş Adresi: 118, Jalan U Thant 55000

İş Telefonu: 00603-4257-2114

Faks: 00603-4257-5730

E-mail: kualalumpur@ekonomi.gov.tr

Resmi Kurumlar

Parliament of Malaysia <http://www.parlimen.gov.my/index.php?lang=en>
Ministry of Foreign Affairs http://www.kln.gov.my/web/tur_ankara/home
Ministry of International Trade and Industry <http://www.miti.gov.my/cms/index.jsp>
Central Bank of Malaysia <http://www.bnm.gov.my/>
Malaysia Statistics <http://www.statistics.gov.my/portal/index.php?lang=en>
Malaysian Institute of Economic Research www.mier.org.my
National Chamber of Commerce and Industry of Malaysia (NCCIM)
<http://www.nccim.org.my/t1/index.php>
Malay Chamber of Commerce Malaysia <http://www.dpmm.org.my/>
Malaysia International Chamber of Commerce and Industry (MICCI)
<http://www.micci.com/>
Federation of Malaysian Manufacturers <http://www.fmm.org.my/>

İlgili Ülke Haber Siteleri

Malaysiakini <http://www.malaysiakini.com/>
The Malaysian Insider <http://www.themalaysianinsider.com/>
Malaysian Today <http://www.malaysiantoday.com.my/>
The Sun Daily <http://www.thesundaily.my/>

Fuarlar

Ocak 2012, MIFF - Malaysian International Furniture Fair

Şubat 2012, METALTECH Malaysia - Malaysian International Metalworking, Finishing, Surface & Heat Treatment, Robotic, Sub-Contracting and Foundry Production Engineering Exhibition, Kuala Lumpur

Mart 2012, AUTOMECHANIKA MALAYSIA (Kuala Lumpur - Mart/Her Yıl)

Nisan 2012, MTA - Malaysia International Precision Engineering, Machine Tools and Metalworking Exhibition and Conference, Kuala Lumpur

Nisan 2012, IIG - Malaysian International Jewellery & Gems Fair ,Kuala Lumpur

Haziran 2012, MIHAS-THE MALAYSIA INTERNATIONAL HALAL SHOWCASE ,Kuala Lumpur

Temmuz 2012, MALAYSIA INTERNATIONAL MACHINERY FAIR (MIMF) - ASEANSIGN (Kuala Lumpur - Temmuz/Her Yıl)

Temmuz 2012, MIFB - Malaysia International Food and Beverage Trade Fair (

Temmuz 2012, MIJF Malaysia International Jewellery Fair ,Kuala Lumpur

Diğer

DEİK İletişim:

Adem Kula, Koordinatör Yardımcısı

Tel: + 90 212 339 50 83

E-posta: akula@deik.org.tr

Dilek Morgül, Koordinatör Yardımcısı
Tel: + 90 212 339 50 18
E-posta: dmorgul@deik.org.tr